

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Nagybajcs Község
Önkormányzata**

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	41
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége.....	46
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	50
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	55
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	57
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	58
1. A HEP IT részletei.....	58
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	58
Jövőképünk.....	60
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális). Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	61
3. Megvalósítás.....	74
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	74
3.2 A megvalósítás folyamata.....	74
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	77
3.4 Nyilvánosság.....	77
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	78
4. Elfogadás módja és dátuma.....	79

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Vének Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nagybajcs 1224 fős (2023.) település a Győri Kistérségben, Győr-Moson-Sopron megye északkeleti részén, Győrtől 12 km-re észak-északkeletre, a Duna partján helyezkedik el.

Nagybajcs közigazgatási területe Alsó-Szigetközben, a Nagy-Duna mellett helyezkedik el. Területe: 7,65 km². Külterületén mezőgazdasági munka folyik, valamint vízgazdálkodási és erdő területek alkotják.

A két folyó áradása a történelem folyamán nagyon sokszor gátat szabott a földművelésnek, ezen kívül a magas belvízszinttel is szembe kellett nézni. A meglehetősen nedves természeti környezet ugyanakkor egyes speciális tevékenységek (például zöldségtermesztés, állattenyésztés) hazai kialakulását tették lehetővé.

A falu közlekedés-földrajzi helyzete Győr közelsége miatt kedvező. Nagybajcsot Győrből mellék útvonalon érhetjük el mind személygépkocsival, mind pedig az autóbusszokkal.

Története és mai élete

Nagybajcs kialakulása a XII. század végére, XII. század elejére tehető. A monda szerint egy halászcsapat telepedett le az Öreg-Duna mellett, akinek vezetőjét úgy hívták: Ville Boych. Az egyik feltételezés innét eredezteti a község nevét, míg mások azt a Bajcsy Györgyöt tartják névadónak, aki 1256-ban e terület birtokosa volt. A mohácsi csatavész idején a térség nagyon fontos szerepet játszott halászatilag. Ezt bizonyítja, hogy 1526-ban Nagybajcs, Kisbajcs, Bácsa és Szava helységek fegyverforgatói Oross János vezetésével a Duna átkelőit őrizték a töröktől. Az évszázadok során sokszor cserélt gazdát a település, míg 1720-ban megkapta a királyi kiváltságlevelet, mely kimondta, hogy Nagybajcs szabad nemesi község.

A XVII. században megjelentek a molnárok, és megkezdtek messzi földre híres munkájukat dunai vízimalmakon. Babót, Bodonhely, Kóny, sőt – nagy szárazság idején – még a Bakonyból és Sopron-megyéből is érkeztek gabonát őröltetni. A Duna –ágban egymás után hosszú sorban álló malmok szünet nélkül „úgy zörögtek mint a békák”. A vízimalmok fénykora egészen a II.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

világháború végéig tartott, mikor is a visszavonuló német csapatok felgyújtották az utolsó működő szigetközi hajómalmokat Nagybjacson. A molnárok hatalmas céhzászlaja ma is a nagybjacsi templomban található.

A XX. század elején a lakosság egy részének a földművelés nyújtotta a megélhetést, mások halászáttal, aranyászáttal foglalkoztak. A település fejlődött az I. világháború kirobbanásáig. A férfiakat besorozták, így nem volt, aki betakarítsa a termést, majd a következő évben elvesse a gabonát. Mindez megismétlődött a II. világháború alatt is, ráadásul a falu lakosságának a természeti elemekkel is sokszor kellett megküzdenie. Hol árvíz, hol tűzvész pusztított. E község határában feküdt hajdan Egyházás-Medve, amely a török világban pusztult el. 1581-ben még Zavai Bán István, Czobor Márton és Révay Péter voltak az urai, de ekkor már a behódolt helyek között szerepelt. Az 1658-as összeírás már csak nyolc egészhelyes jobbágytelket talált itt. Később nyoma veszett, és csak emlékezete maradt fenn.

Nagybjacs településtörténete szorosan hozzáköthető a szomszédos Kisbjacséhoz. A település régi pecsétének körirata a községet „Regni nobiles de Nagybjacs” néven nevezi. A győri püspökség birtokán élő egyházi nemesek katonai szolgálattal is tartoztak a földesuruknak. A mohácsi csatavesztést követően Nagybjacs, Kisbjacs és Száva fegyveresei a Dunai átkelőhelyeket védték sikeresen, de a település a török időkben szinte teljesen elnéptelenedett. Később más területekről elűzött nemesek telepedtek meg itt. 1607-ben Zavay vagyis Szávay Tamás, 1624-ben pedig Nyáradai Bezy Gergely kis-és nagybjacsi birtokrészeit a Fáll családbelieknek adták el. 1720-ban hirdették ki a község kiváltságlevelét, mely szerint lakosai nemesi kiváltságokat élveztek. Az 1800-as évek közepén 615 katolikus, 3 evangélikus és 13 zsidó vallású lakta a települést, ahol a jó termő búza mellett a dunai malmokat jegyezték fel róla.

Az 1900-as évek elején Nagybjacsot, mint egy dunamenti magyar kisközséget említik 153 házzal és 915 római katolikus vallású lakossal. Saját postája és távirója is volt, a vasúti állomás pedig Győrben.

Nagybjacs különösen a régebbi időkben sokat szenvedett az árvizektől. Az utolsó nagyobb árvíz 1899-ben sújtotta. Árvizek voltak 1838., 1897., 1899. években; a legpusztítóbb pedig, – amely a szigetközi falvak arculatát megváltoztatta –, az 1954. évi árvíz volt, melyben csak Nagybjacson közel 100 lakóház rongálódott meg és a többiben is maradandó kár keletkezett. Napjainkban 2006-ban és 2013-ban védték meg az emberek a községet a rekordmagasságú dunai árvíztől.

Az itteni római katolikus templom 1869-ben épült, benne egy XVI. századból való Pieta szoborral.

1959-ben megalakult a TSZ, majd 1962-ben Kisbjacs TSZ-ével egyesült. Az ősi halászat sem veszett ki, mivel 1948-ban a halászok is TSZ-be tömörültek. 1969-ben erre épülve gombüzem kezdte meg működését. 1955-ben megépült a község új iskolája. 1960-ban megépült a falu művelődési otthona, melyben 1965-ben könyvtár is létesült. A sportköri tagok összefogásával új labdarúgó-pálya épült. 1966-ban járdák épültek a faluban. 1966-ban a falu lakóinak száma 1047 fő volt, foglalkozásuk szerint 60% ipari munkás és kubikus; 25% TSZ tag; 15% halász.

A rendszerváltás után a falu fejlődésnek indult. A község 2001-ben címet és zászlót kapott. A faluban évente megrendezésre kerül falunap.

A falu korösszetétele az előregedő községekével mutat rokonságot. Győr közelsége és a csendes környezet azonban a fiatal népességre is vonzást gyakorol, egyre több a beköltöző fiatalabb korosztály. A város közelsége munkahely szempontjából pozitív, a legtöbben Győrben dolgoznak. Helyben az intézmények, a magánvállalkozások biztosítanak munkalehetőséget. A gyermekek elhelyezését az óvoda és bölcsőde biztosítja, a faluban nincs iskola. A Nagybjacson élő gyerekek a Kisbjacsi Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában és Győrben tanulnak. Nagybjacsnak korszerű körzeti orvosi rendelője van.

Az itteni körzeti rendőrségi megbízott a környék faluinak rendjére is figyel.

Látnivalók:

- Horgász tó

A tó a Dunától 1 km-re, csodálatosan kialakított környezetben található. A két hektáron elterülő létesítmény két részből, egy növendék – és egy horgásztóból áll. A körülkerített területen belül főzési és szalonnasütési lehetőséget biztosítunk, valamint étkezőasztalok és fedett horgászbeülők állnak rendelkezésre. A kiválóan felszerelt büfé, a tó melletti elkerített modern játszótér és parkoló egyaránt a horgászvendégek kikapcsolódását szolgálják.

A vidékre jellemző halfajták horgászhatók tavunkban, így ponty, amúr, kárász, keszeg, busa, csuka, süllő és harcsa.

- Csápolnak

A Csápolnaki- csatorna által körbevett, botló-fűzekkel tarkított jellegzetes mocsárréten több védett növényünk található. A csatornát kísérő idős fákban fészkel az erdei fülesbagoly, az ágakon az egerészölyv rak fészket. A sűrű bozótban gyakran látható őz, vaddisznó és róka. A hullámtérben csodálatosan szép, idős, az emberi kéznek köszönhető alakú botlófűzök találhatók. A fűznek a tetejét levágják, és a csonkokon új gallyak sarjadoznak. S amikor ezek is megvastagodnak, újból levágják. Ez a botolás. Az eredmény a tájnak jellegzetes arculatot adó sugárkoszorúként szétágazó gallysor.

- Vörösrét

A falutól nyugatra, a Nagy-Duna töltésének közelében a Vörösréten a mocsárrétekre jellemző fajok élnek, mint a szibériai nőszirm, a kornistárniv, a nyári tózik. Több madárfaj jár táplálkozni a rétre, költ a barna és a réti héja, az egerészölyv, a fehér gólya, időnként megjelenik a fekete gólya és a szürke gém is. A töltésen túli feltöltődött Duna-ágakkal gazdagon behálózott területen rekettrefűz bokrok, fehér fűzök, nádasok teszik változatossá a képet. A hullámteret árvízkor teljesen elborítja a víz, ami szárazabb években a mélyedésekben az év nagy részében megmarad. Itt nevelődnek fel a mocsári békák, barna varangyok, kecskebékák.

- Szent György szobor

A község központjában álló szobor Szent Györgyöt ábrázolja lándzsával, amint megöli a sárkányt. Ő a falu templomának védőszentje, a legrangosabb egyházi esemény az április 24-ét, György napot követő vasárnapon megtartott búcsú.

- Szent György vitéz és vértanú templom

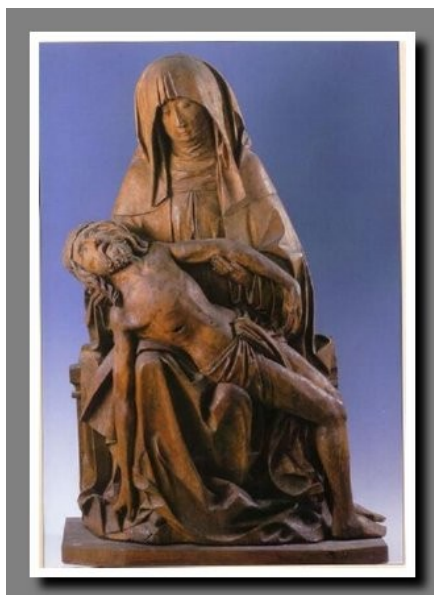
A római katolikus templom a falu központjában helyezkedik el. Építésének évszámát különböző irodalmak más-más időpontra teszik, bizonyos források szerint 1869-ben, másik szerint 1862-ben épült, míg a templom orgonáján 1867 szerepel. Építésze ismeretlen.

Nagybajcs egyházzogilag 1993-ban került a Győri Egyházmegyéhez. A számos papot és szerzetest adó község korábban az Esztergomi Főegyházmegye fennhatósága alá tartozott.

A templom egyik ékessége az itt látható, 16. századi Pieta szobor, melyet még Michelangelo nevével is összekötöttek, mivel keletkezése szinte egybeesik az ő általa készített pieta szoborral, s a hasonlóság szembetűnő. A nagybajcsi Pieta egy 1 méter magas fafaragás, a Szűzanya egy kedvesnővér-öltözetű, széles orrú, csontos parasztasszony, aki halott fiát tartja karjában. A szobrot bemutatták a Vatikánban, Magyarország milleniumi egyházművészeti kiállításán, és Budapesten a Nemzeti Múzeumban. Rómából hazatérését a hívek ragaszkodásának köszönheti.

- Piéta

- Világháborús emlékmű

Az I. és II. világháborúban elesett helyiek tiszteletére emelt emlékmű. Eredeti helye a Tanácsház utca elején, a régi hivatal előtt volt, mára áthelyezték a templom keleti oldalára.

- Mária fülke

Az ország minden részéből érkeznek ehhez a nem mindennapi kegyhelyhez, melyet Simon Lászlóné Irénke néni azután építtetett, hogy egy éjszaka megjelent Jézus az ágya mellett.

„Egy éjszaka különös látomásom volt: megjelent Jézus az ágyam mellett, majd fehér márványból készült Szűz Mária-szobrot pillantottam meg. Reggelig virrasztottam, és azon gondolkodtam, mit üzent nekem az Úr. Hirtelen megvilágosodtam: tudtam, hogy egy kápolnát kell építenem – emlékszik Irénke.”

A településen óvoda, bölcsőde, könyvtár, faluház, postahivatal, vegyes praxisú orvosi rendelő, védőnői szolgálat, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat működik. A faluban két vegyesbolt nyújt vásárlási lehetőséget a lakosok számára.

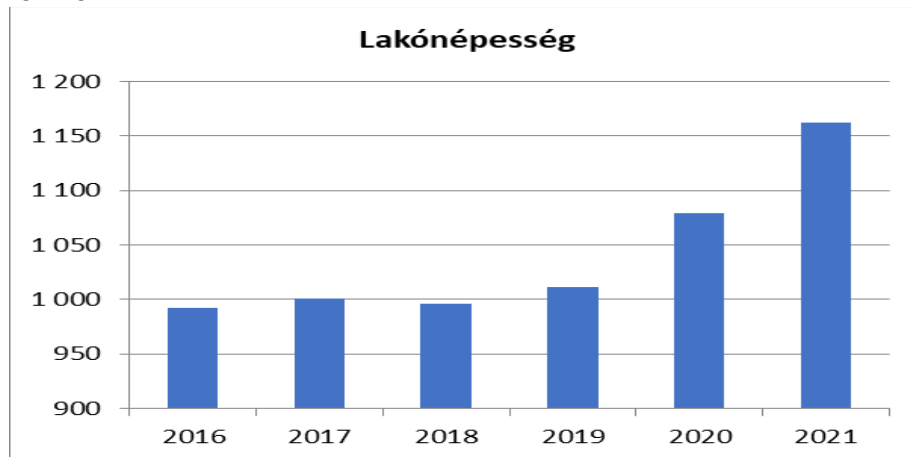
A településen működő civil szervezetek:

- Nagybajcs Község Polgáriért és Környezetéért Alapítvány
- Ószirózsa Nyugdíjas Kórus
- Egyházközösség
- Nyugdíjas Klub
- Nagybajcsi Pajzs Polgárőr Egyesület
- Bajcsi Horgász Egyesület
- Lovas Egyesület
- Alsó-Szigetközi Földtulajdonosok Vadászati Közössége
- Nagybajcsi Karitás Csoport

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	992	bázis év
2017	1 001	100,91%
2018	996	99,50%
2019	1 011	101,51%
2020	1 079	106,73%
2021	1 162	107,69%

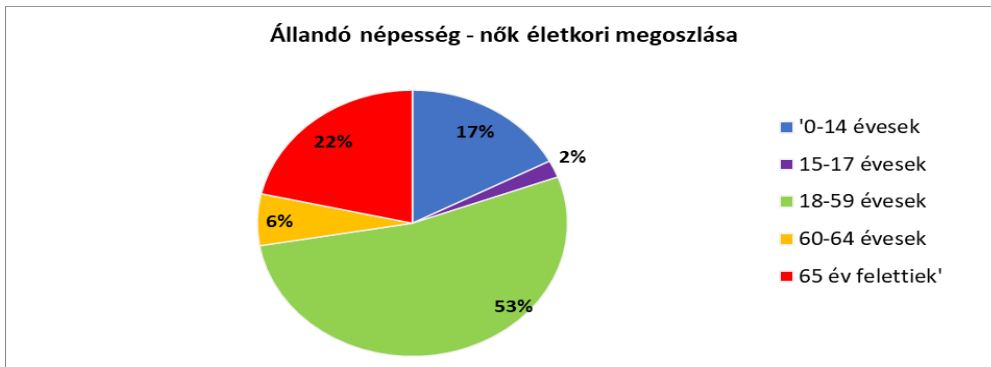
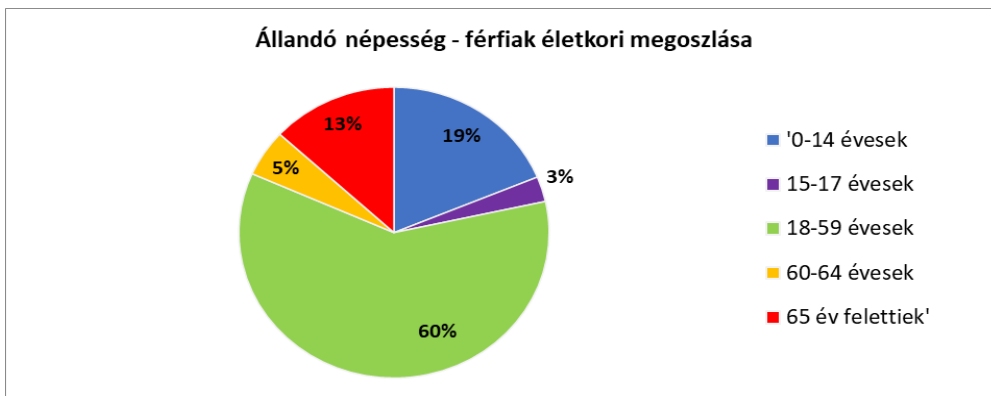
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A helyi Önkormányzat adatai szerint 1137 fő (2022. január 1-ei adat – állandó lakosság) volt, 2023. január 1-én Nagybajcs település lakónépességének száma 1224 fő. A rendelkezésre álló adatokból megfigyelhető, hogy a település lakosság száma az elmúlt időszakban folyamatos emelkedő tendenciát mutat.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	501	527	1028	48,74%	51,26%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			32	3,11%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	94	91	185	9,14%	8,85%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	11	25	1,36%	1,07%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	301	279	580	29,28%	27,14%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	26	33	59	2,53%	3,21%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	66	113	179	6,42%	10,99%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

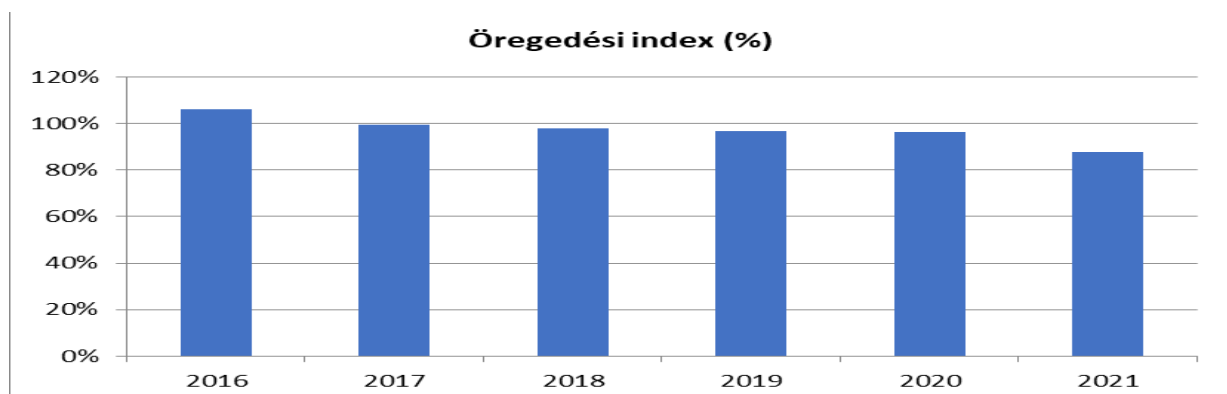

Az állandó népesség adatait tekintve a 18-59 éves korosztályban a férfiak aránya magasabb a nőknél. A 65 év feletti korosztály körében a nők aránya, majdnem duplája a férfiakénak. 2022-ben a 65 év feletti lakosság szám 188 fő volt, a 0-14 éves korosztály 214 fő, míg 2023-ban a 65 év feletti 189 fő, a 0-14 éves korosztály 253 fő.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	174	164	106,10%
2017	171	172	99,42%
2018	176	180	97,78%
2019	179	185	96,76%
2020	187	194	96,39%
2021	188	214	87,85%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregségi index az idős korú népesség (65-X éves) a gyermekkorú népességhez (0-14 éves) viszonyított arányát fejezi ki. A népesség korösszetétele változásának és az előregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége.

Az öregségi index 2016-os évtől folyamatos lassú csökkenést mutat, amelyből arra lehet következtetni, hogy a település fiatalodik. A lakosságszám is arra mutat rá, hogy egyre több az új fiatalabb generációs beköltöző.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	1,01
2017	18,06
2018	-3,00
2019	19,93
2020	59,33
2021	62,47

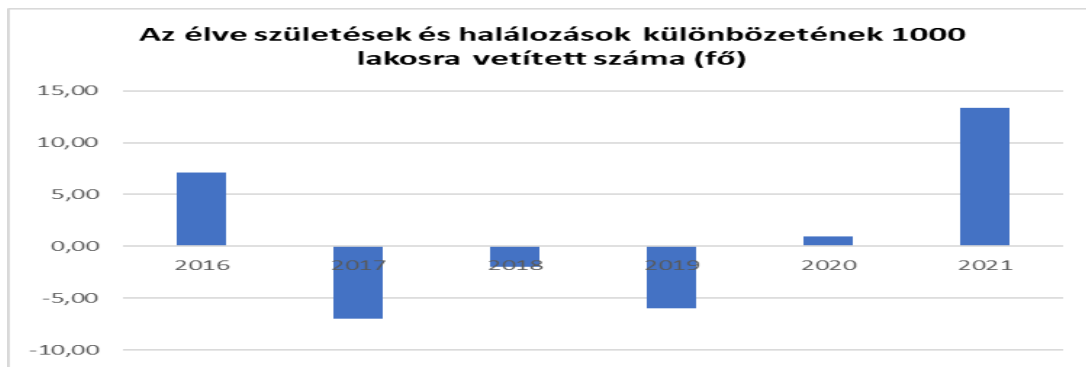
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó oda-, és elvándorlások száma 2018-tól kezdődően kiugróan magas emelkedést mutat, amit jól reprezentálnak a korábbi táblázatok lakossági adatai is.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	7,09
2017	-7,02
2018	-2,00
2019	-5,98
2020	0,96
2021	13,39

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség alakulását – a vándorlásoktól eltekintve – a születések és halálozások száma és ezek egyenlege szabja meg. Ez az ún. természetes szaporodás, amely tehát az élveszületések és a halálozások különbsége. A természetes szaporodás történelmi perspektívában többnyire pozitív értékű (az élveszületések száma meghaladja a halálozásokét), ezért a demográfiai terminológiában a természetes fogyás is beletartozik a természetes szaporodás fogalmkörébe, csupán az előjele negatív.

A természetes szaporodás nyers arányszáma a természetes szaporodás abszolút számának a lakossághoz viszonyított arányát mutatja 1000 lakosra számítva. Általában éves időszakokra számítjuk.

Nagybajcs tekintetében a természetes szaporodás 2019-ig negatív előjelű volt, majd 2020-tól kezdődően pozitív irányú változás figyelhető meg. 2021-es év pedig kiugróan magas értéket mutat.

Értékeink, küldetésünk

Nagybajcs község Önkormányzata az egyenlő esélyek biztosítását minden területen kiemelten fontosnak tartja és annak megvalósulását támogatja, munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásainak biztosítása útján és intézményfenntartói szerepkörben is. Az esélyegyenlőség fogalmkörébe kapcsán célja az érvényesítésen túl a minél szélesebb körű szemléletformálás, figyelemfelhívás is.

A település értéke a sokszínűségében, természeti értékeiben rejlik. Törekednünk kell nem csak a hagyományaink, kulturális örökségeink megővésére, ápolására, az új lakosok mindennapi életét megkönnyítő, könnyen elérhető szolgáltatások kialakítására is.

Az önkormányzat elsődleges feladata, hogy a lakosság igényeit az adott körülmények között a lehető legmagasabb színvonalon kiszolgálja. Fontos a megfelelő és fenntartható életkörülmények kialakítása, természetvédelmi értékek megőrzése, környezettudatos életvitel kialakítása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nagybajcs község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Nagybajcs Község Gazdasági Programja 2020 - 2024: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési terveit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzítik, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- Településképi arculati kézikönyv

Beruházások, fejlesztések és fenntartás alatt lévő pályázatok:

- Kistelepülések járda építésének, felújításának támogatása című, MFB-BJA/2019 kódszámú pályázat
- A nemzeti és helyi identitástudat erősítése című, MFP-NHI/2019 kódszámú pályázat
- Eszközfejlesztés belterületi közterület karbantartására című, MFP-KKE/ 2019 kódszámú pályázat
- Óvodai játszótérudvar és közterületi játszótér fejlesztése című, MFP-OJF/2020 kódszámú pályázat
- Óvodaépület felújítása – 202 című, MFP-OEF/2020 kódszámú pályázat
- Kommunális eszköz beszerzése – 2021 című, MFP-KOEB/2021 kódszámú pályázat
- Önkormányzati temetők infrastrukturális fejlesztése – 2021 című, MFP-ÖTIF/2021 kódszámú pályázat
- Út, híd, kerékpárforgalmi létesítmény építése/ felújítása – 2021 című, MFP-UHK/2021 kódszámú pályázat
- Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztése – 2022 című, MFP-ÖTIK/2022 kódszámú pályázat
- Óvodai játszóudvar, közterületi játszótérek fejlesztése – 2022 című, MFP-OJKJF/2022 kódszámú pályázat

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Nagybajcs község tagja a Szigetköz-Mosoni-Sík Leader Egyesületnek.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint helyben a rendelkezésre álló nyilvántartásokból, az intézmények által nyújtott adatszolgáltatásból gyűjtöttük.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag újkeletű jelenség az emberiség történelmében; a XX. században jelent meg először.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Ezekben a térségekben a születéskor várható élettartam is lényegesen alacsonyabb.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

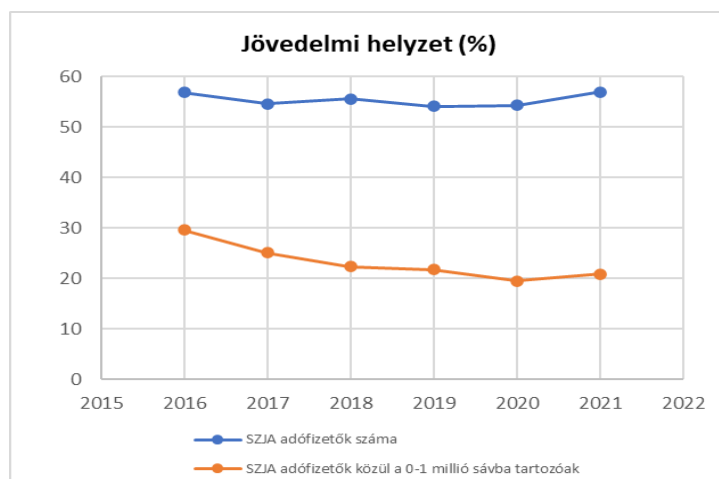
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, melynek okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek túlnyomó része a pénzbeli juttatások rendszereiből származik.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	56,78	29,59
2017	54,55	25,09
2018	55,57	22,36
2019	54,09	21,76
2020	54,26	19,48
2021	56,90	20,87

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat és diagramm a település állandó népességének jövedelmi helyzetét mutatja az SZJA adófizetők szerint. Megfigyelhető, hogy az adót fizetők száma kisebb negatív vagy pozitív irányú eltérésekkel minimálisan emelkedik, a 0-1 milliós jövedelmi sávba tartozók száma viszont 2021. évig csökkenő tendenciát mutatott.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

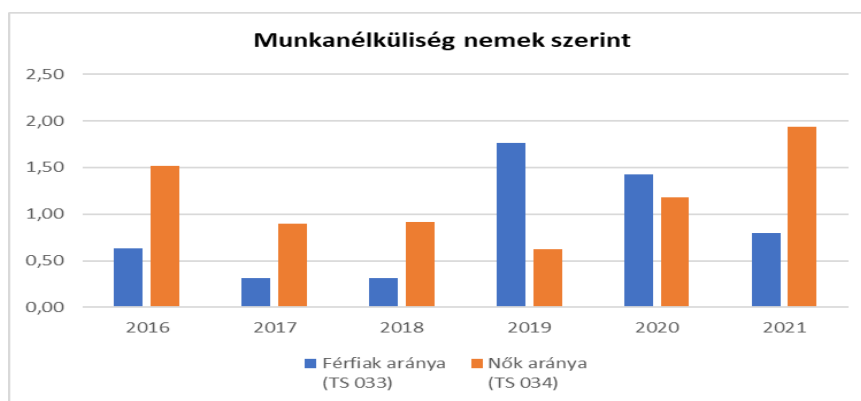
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Nagybajcs esetében a nyilvántartott álláskereső aránya nagyon alacsony, az állandó lakónépesség alig 1,3 %-a, az utolsó rendelkezésre álló adat szerint 2021-ben egy kisebb emelkedés figyelhető meg az előző években mért számadatokhoz képest.

A nemek arányát tekintve 2019-ben a gazdaságilag aktív lakosság körében a férfiak körében figyelhető meg emelkedés, amely azóta csökken. 2021-ben a 61 éves és a feletti korosztály női tagjai között emelkedett a munkanélküliek aránya.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	0,63	1,52	1,08%
2017	0,31	0,90	0,61%
2018	0,31	0,92	0,62%
2019	1,76	0,62	1,19%
2020	1,43	1,18	1,31%
2021	0,80	1,94	1,37%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

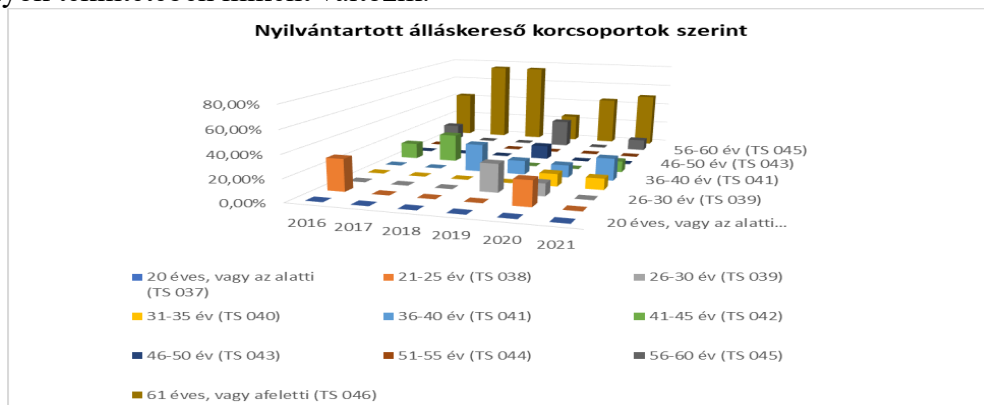
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		7	4	4	8	9
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00
	%	28,57%	0,00%	0,00%	0,00%	22,22%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	2,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%	11,11%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	11,11%	10,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	25,00%	12,50%	11,11%	20,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	14,29%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	10,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	0,00	2,00	0,00	1,00
	%	14,29%	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	10,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	3,00	3,00	2,00	4,00	5,00
	%	42,86%	75,00%	75,00%	25,00%	44,44%	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

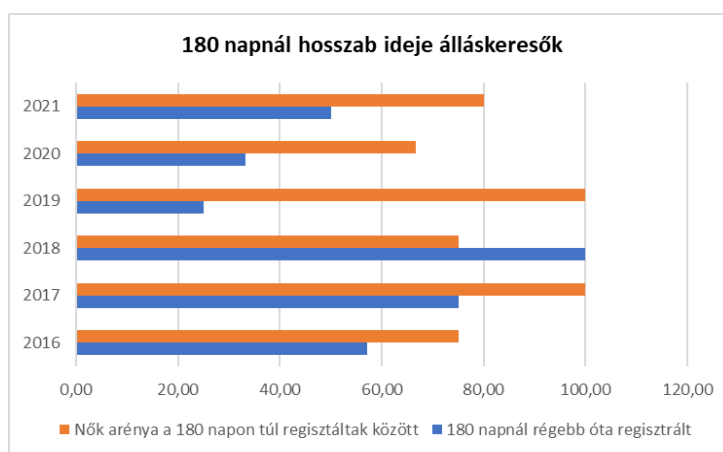
Általánosságban elmondható, hogy a foglalkoztatás szempontjából hátrányos és veszélyeztetett helyzetűek közé sorolhatóak a nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és tartós betegséggel vagy fogyatékossgal élő emberek. A 24 évesnél fiatalabbak munkaerő-piaci részvétele még igen alacsony, távolmaradásuk a munkaerőpiactól főként a meghosszabbodott képzési idő, a végzettség megszerzésének időbeli kitolódása indokolja. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését a nem megfelelő piacképes szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya is befolyásolhatja.

A lent látható tábla Nagybajcs vonatkozásában a munkanélküliek korcsoportonkénti bontását, illetve idősoros változását szemlélteti, rámutatva arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok tekintetében miként változik.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	57,14	75,00
2017	75,00	100,00
2018	100,00	75,00
2019	25,00	100,00
2020	33,33	66,67
2021	50,00	80,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

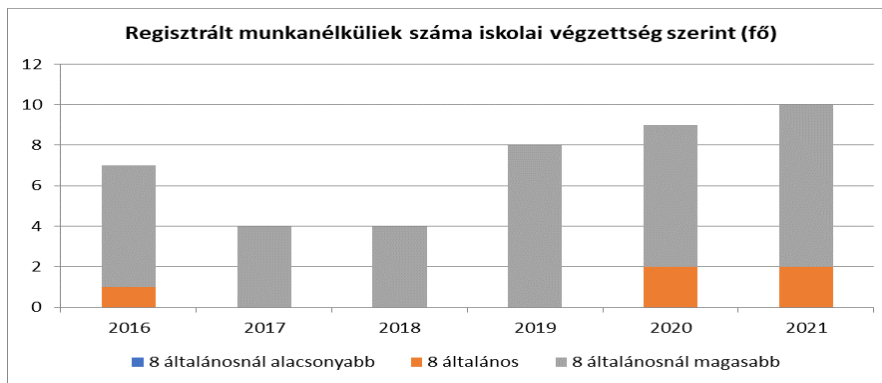

Összeségében elmondható, hogy a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált álláskereső arány a 2019-es évig magasabb volt, majd 2018-ban a férfiak számának növekedésében figyelhető meg emelkedés, ezt követően pedig újra a 180 napon túl regisztrált álláskereső nők voltak nagyobb számban.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	7	0	0,00%	1	14,29%	6	85,71%
2017	4	0	0,00%	0	0,00%	4	100,00%
2018	4	0	0,00%	0	0,00%	4	100,00%
2019	8	0	0,00%	0	0,00%	8	100,00%
2020	9	0	0,00%	2	22,22%	7	77,78%
2021	10	0	0,00%	2	20,00%	8	80,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nagybajcs település elhelyezkedéséből és földrajzi adottságaiból is adódóan nem tartozik azon települések közé, ahol égető probléma lenne a munkanélküliség. A fenti táblázat is jól mutatja, hogy a településen nagyon csekély a munkanélküliek száma, a 8 általános iskolai vagy annál alacsonyabb iskolai végzettségűeknél nem jellemző a munkanélküliség, a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűeknél jelenik meg 8 fő munkanélküli a településen. Ez valószínűleg köszönhető a település Győrhöz és a határhoz való közelségének is.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	12	7
2017	9	8
2018	7	5
2019	4	3
2020	19	3
2021	3	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2011. január 1-től megszűnt a korábbi közmunkaprogram, a közcélú program, továbbá a közhasznú munkavégzés és helyettük létrejött az egységes közfoglalkoztatás új rendszere, a közfoglalkoztatás jogintézménye. A kormány szándéka szerint a közfoglalkoztatási intézményrendszer legfontosabb feladata a tartósan munkanélküliek aktívizálása és annak megakadályozása, hogy a munkájukat újonnan elveszített álláskeresőknél tekintetben bekövetkezzen

a munka világától való elszakadás folyamata. A közfoglalkoztatási jogviszony keretében a munkajövedelem magasabb a szociális juttatásoknál, azonban alacsonyabb, mint az elsődleges munkaerőpiacon megállapított legkisebb munkabér összege.

Nagybajcsón a közfoglalkoztatás keretében 3 fő áll alkalmazásban, akinek feladata a településen a közterületek, valamint az önkormányzat által fenntartott intézmények rendjének rendben tartása, a helyben szokásos módon a levelek kihordása, hirdetések, plakátok, szórólapok kifüggesztése.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Nagybajcsón a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélye biztosított a mobilitási és az információ elérésének szempontjából is. A közlekedés a megyeszékhelyre és a környező településekre biztosított, a lakosság nagy arányban Győrben dolgozik. Az autóbusz menetrend a reggeli és délutáni órákban figyelembe veszi a munkarendet, de sokan autóval vagy busszal mennek Győrbe. A település életét befolyásoló tervezett beruházásokról a település honlapján biztosítunk információt.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok nincsenek a településen, erre Győrben van csak lehetőség, illetve képzéseken is csak Győrben tudnak részt venni az érdeklődők.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	7	1
2017	4	0
2018	4	0
2019	8	0
2020	9	2
2021	10	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Kisbajcsi Közös Önkormányzati Hivatal a munkanélküliek tájékoztatása, elhelyezkedéshez való hozzásegítése, közfoglalkoztatása érdekében rendszeres kapcsolatban áll és együttműködik az illetékes munkaügyi központtal.

A Kisbajcsi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője a helyben szokásos módon tájékoztatja a lakosságot, ha munkaerő-piaci szolgáltatással kapcsolatos programról, pályázatról, képzési lehetőségekről van tudomása.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A közfoglalkoztatás folyamatos a településen. Emellett azonban erre vonatkozóan nem áll rendelkezésre releváns adat.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nincs tudomásunk. A kevés munkanélküli miatt a jelenség nem mérhető.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Nem áll rendelkezésre adat.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladati élesen elválasztásra kerültek.

Nagybajcs településen a Nagybajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete a települési támogatás és egyéb szociális ellátások helyi szabályairól rendelkezik, valamint Nagybajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2023. (IX.1.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 12/2021. (XII.6.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló helyi rendeletek szabályozzák a helyben nyújtható támogatási formákat.

A szociális ellátásokkal kapcsolatos ügyekben a polgármester és a helyi képviselő testület jár el.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	7	1,07%	4	57,14%
2017	4	0,61%	4	100,00%
2018	4	0,63%	3	75,00%
2019	8	1,24%	8	100,00%
2020	9	1,29%	5	55,56%
2021	10	1,32%	9	90,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

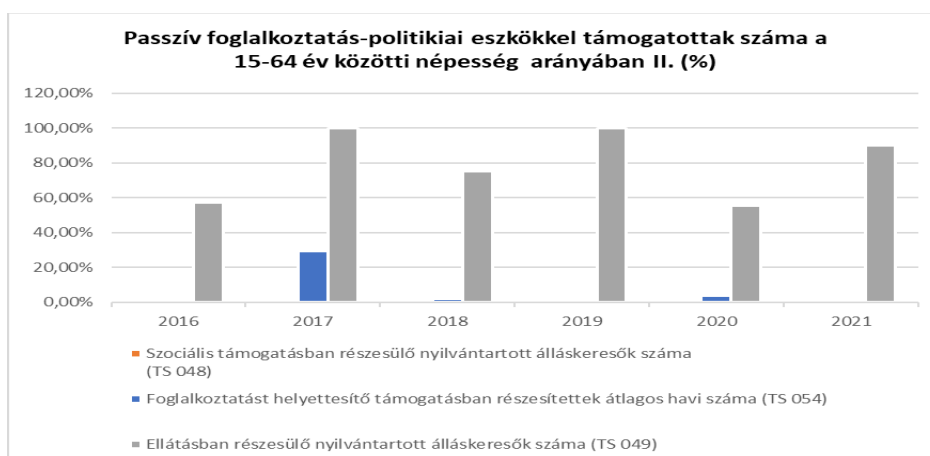

A táblázatokból jól látszik, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma alacsony a településen. Az álláskeresési ellátásban részesülők száma is igen csekély a településen, azonban minimális emelkedés minkét értékben megfigyelhető.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak	Fő	Nyilvántartottak	Fő	Nyilvántartottak
		%-ában		%-ában		%-ában
2016	0	0,00%	n.a.	-	4	57,14%
2017	0	0,00%	1	29,25%	4	100,00%
2018	0	0,00%	0	2,00%	3	75,00%
2019	0	0,00%	0	0,00%	8	100,00%
2020	0	0,00%	0	3,67%	5	55,56%
2021	0	0,00%	0	0,60%	9	90,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás az aktív korú, hátrányos munkaerőpiaci helyzetben lévő személy ellátása. A táblázatban is jól látható, hogy az elmúlt években nem volt olyan személy, aki ezen támogatásban részesült volna.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

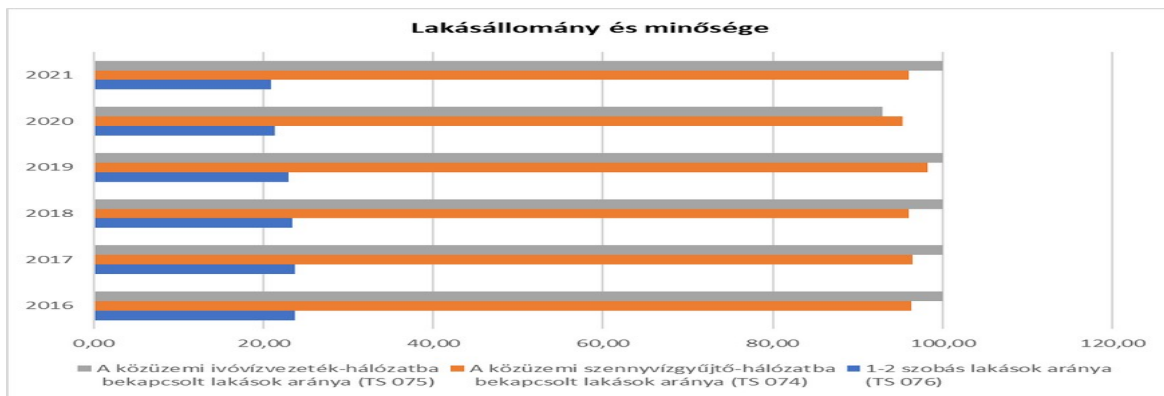
A fenti táblázat azt jelzi, hogy az adott településen az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást havonta átlagosan mennyien vették igénybe a településen. Jogosult az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel és a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani. a jogosultság megállapítása a kérelmező lakóhelye szerinti illetékes Járási Hivatal hatáskörébe tartozik. Ebben az ellátásban a településen egy személy sem részesült.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	376	4	10,64	23,67	96,28	100,00
2017	377	1	2,65	23,61	96,55	100,00
2018	385	8	20,78	23,38	96,10	100,00
2019	392	7	17,86	22,96	98,21	100,00
2020	422	31	73,46	21,33	95,26	92,89
2021	435	13	29,89	20,92	96,09	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Nagybajcs település 1 db bérlakással rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat szociális bérlakással nem rendelkezik.

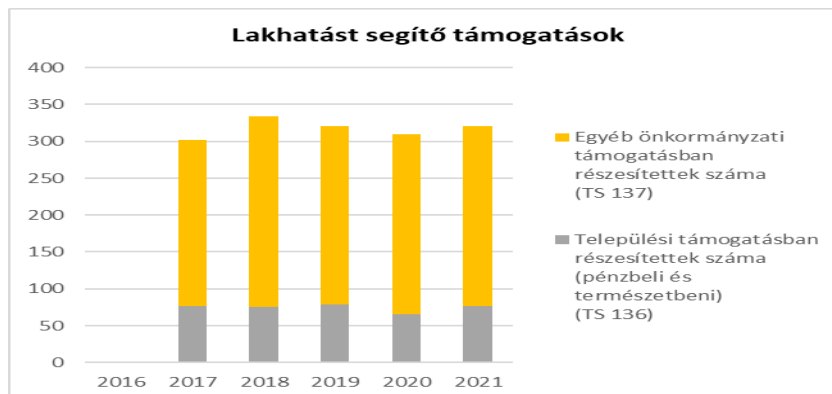
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az Önkormányzatnak nincs ilyen ingatlana.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	77	225
2018	75	259
2019	79	242
2020	65	245
2021	76	245

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nagybajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról és egyéb szociális ellátások helyi szabályairól, illetve a Nagybajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2023. (IX.1.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 12/2021. (XII.6.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló helyi rendelet szabályozza a rendkívüli települési támogatásban részesíthetők körét. Rendkívüli települési támogatás állapítható meg a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére. Benyújtható elemi kár, vagy nem várt többletkiadás esetén, így akik korábban lakásfenntartási támogatásban részesültek, azok most rendkívüli települési támogatást igényelhetnek, amely meghatározott időszakra havi rendszerességgel is nyújtható. Így, ha olyan rászoruló személy van a faluban, aki a lakásfenntartással kapcsolatos terhei miatt szorul átmenetileg segítségre, annak a támogatás ezen formája megfelelő lehet.

f) eladósodottság

Nem állnak rendelkezésre adatok ezzel kapcsolatosan a településen.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása*

A településen komfort nélküli lakásról nem tudunk, a lakások vezetékes ivóvízzel, árammal, csatornával ellátottak.

A településen a nem központban lakók számára is rendelkezésre állnak a közszolgáltatások, illetve a közösségi közlekedéshez is hozzáférnek a lakosok, a buszmegálló minden lakott területen megközelíthető.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településen szegregátumok, telepek kialakulása nem jellemző, tehát mint társadalmi probléma nem jelentkezik, így a 3.5 fejezet a-c pontjai nem relevánsak.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);*
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;*
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.*

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	12	2,30
2018	0	0	0	0	8	1,06
2019	0	0	0	0	12	0,48
2020	0	0	0	0	10	0,18
2021	0	0	0	0	10	0,50

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az egészségügyi alapellátás biztosított a településen:

- háziorvos
- védőnői ellátás

Az egészségügyi alapellátáson belül a Községháza épületében rendelkezésre áll, erre a célra kialakított orvosi rendelőben hetente kétszer keddi és pénteki napokon orvosi ellátás (külön gyermekorvos nincs). A háziorvosi praxis rentábilisan csak úgy lehet ellátni, hogy Kisbajcs, Vének, Vámosszabadi településeken is rendel az orvos. A gyermekorvosi ellátás Győrben történik. A fogorvosi alapellátást és az egészségügyi szakellátásokat, így a kórházi ellátást, a sürgősségi ellátást, valamint a prevenciószűrővizsgálatokat szintén a közeli, 14 km-re lévő megyeszékhelyen, Győrben végzik el.

b) prevenciószűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A koragyermekkor kötelező szűréseket a gyermekorvos, a fogorvos és a védőnő folyamatosan végzik.

A prevenciószűrőprogramok, mint például a látás és hallás vizsgálat, tüdőszűrés, nőgyógyászati, onkológiai vizsgálatok Győrben érhetők el. A település fontosnak tartja a szűréseken való részvételt, a helyi programokon vérnyomás mérés, cukor mérés a védőnő közreműködésével történnek, de emellett igyekszünk feltérképezni a rendelkezésre álló lehetőségeket és a településen élőket ösztönözni a minél gyakoribb szűrővizsgálatokon való részvételre és helyben ilyen rendezvények szervezése is kiemelkedően fontos cél.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Nagybajcs településen ilyen ellátás nincs, ezen ellátásokhoz való hozzáférés Győrben elérhető.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Nagybajcs településen működő étterem biztosítja az iskola és a helyi óvoda-bölcsőde számára az étkeztetést, figyelembe véve az egészséges táplálkozás szempontjait.

Szünidei- és nyári étkeztetés az igényeknek és a feltételeknek megfelelően biztosított a településen.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen élő gyerekek a kisbajcsi iskolában részt vehetnek különböző sport edzéseken például judo, karate, modern tánc, foci edzés, valamint az iskolából megszervezésre kerül, hogy Győrbe járnak úszásra a gyerekek.

Pályázati forrásból sportpark került kialakításra, mely bárki számára hozzáférhető és használható, valamint a település sportpályája is bárki számára bármikor elérhető és használható. A település a Duna mellett fekszik, így a folyó adta lehetőségek is kihasználhatóak, mint például horgászat, evezés stb.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs.

A Kisbajcsi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Nagybajcs mellett Kisbajcs és Vének településeket látja. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait az Intézmény családsegítője személyes segítő kapcsolat keretében, tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

Általános szolgáltatások:

- információ nyújtás: általános vagy célzott (személyre, helyzetre szabott) tájékoztatás ellátásokról, szolgáltatásokról, azok tartalmáról, hozzáférés módjáról
- ügyintézésben segítségnyújtás (kérvények, beadványok), érdekképviselés
- szociális segítő munka: tervezett segítő folyamat, a mindennapi életvezetési segítségnyújtásra összpontosuló szolgáltatásokkal, tanácsadásokkal, segítő beszélgetésekkel, valamint családlátogatásokkal
- szociális integrációs szolgáltatások
- adomány közvetítés

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Nem áll rendelkezésre erre vonatkozóan adat.

- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen az egyenlőség elve érvényesül a szolgáltatásokhoz való hozzájutás terén. Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére az Önkormányzathoz panasz nem érkezett. Az emberek toleránsak egymás iránt.

- i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az önkormányzat szociális támogatásként minden évben biztosít szociális tűzifát, valamint a BURSA Hungarica Ösztöndíj Programhoz nyújtott támogatást.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	195	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi lakosság évente több rendezvény megszervezésével igyekeznek színesebbé tenni a község mindennapjait, erősítve ezzel az összetartozás érzését. Minden évben megrendezésre kerül a Falunap, Idősek nap, Adventi délutánok, Mikulás várás, Rock Fesztivál. A civil szervezetek rendszeresen találkoznak a Faluház épületében. Lehetőség van a Faluház épületében különböző programok, rendezvények megszervezésére is.

A község honlapja www.nagybajcs.hu, illetve a közösségi oldala, a település fontos eseményei, hírei eljutnak az állampolgárok, vállalkozók felé.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen a közösségi együttélés békés, néha előfordulnak konfliktusok, mint minden településen, de ezek általában nem csoportokat érintenek, hanem egyének közötti konfliktusok, gyorsan megoldódnak, beavatkozást nem igényelnek.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi civil szervezetek munkájukkal is enyhítik a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség sok, a településen élő magánemberben jelen van. Napjainkban egyre

inkább középpontba kerül az önkéntes munka, mint a szolidaritás és a megkülönböztetésmentesség kifejeződésének egyik legfontosabb formája. Az önkéntesség jelentősége kettős: egyrészt hozzájárul a társadalom kohéziójához, másrészt magukat az önkénteseket is segíti készségeik fejlesztésében és személyes fejlődésükben. Az Önkéntes programok egyrészt lehetőséget nyújtanak arra, hogy az önkéntesek tudást, tapasztalatot szerezzenek a programban vállalt tevékenységi területeken - oktatás és a szociális ellátás témakörében- másrészt hozzájárulnak a hazai önkéntesség kultúrájának elterjesztéséhez is. A településen jellemző, hogy a magánemberek szívesen segítenek, ha önkéntes munkáról van szó.

Az elmúlt években a Kisbajcsi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője a helyi Karitászcsoporttal együtt karácsony és húsvét előtt élelmiszer adományokat osztanak, valamint a tanévkezdés előtt a Karitászcsoport tanszer csomagot és élelmiszer utalványt oszt szét a rászoruló családoknak.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nincs adat.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen működik a Nagybajcs Község Polgáraiért és Környezetéért Alapítvány. A Nagybajcsi Pajzs Polgárőr Egyesület, valamint a Nagybajcsi Karitászcsoport.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A település roma nemzetiségi önkormányzattal nem rendelkezik, ezért az erre vonatkozó részek nem relevánsak.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység egyik oka a tartós munkanélküliség. A tartós munkanélküliek aránya regisztrált munkanélküliekhez bár nem magas, de fontos számukra a munka világtól való teljes elszakadás megakadályozásának egyik sikeres eszköze a közmunka programba való csatlakozás biztosítása.	Közmunka program folytatása.
A prevenciószolgáltatások ismeretének hiánya, rossz egészségi állapot.	Szűrőprogramok szervezése helyben, évente egészségnap megszervezése. Egészséges életmód megismertetése.
Családi szociokulturális hátrányok a szegénységgel érintett családoknál-pénzkezelési, adósság kezelési tanácsadás, az	Felmérés az érintettek köréről. Családsegítés keretében életvezetési, pénzkezelési, adósságkezelési tanácsadás, az

elérhető támogatásokhoz való hozzáférés segítése, adekvát szolgáltatási formába történő segítés.	elérhető támogatásokhoz való hozzáférés segítése, adekvát szolgáltatási formába történő közvetítése.
--	--

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Már a születésünk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk bele, hazánk melyik térségébe, kis vagy nagy településen, kisvárosban, vagy nagyvárosban.

Az ENSZ Közgyűlése – mintegy 10 év előkészítő munka után – **1989. november 20-án** fogadta el a Gyermekjogi Egyezményt. Ez azóta a Gyermekjogok Világnapja. Az egyezmény összefoglalja azoknak a jogoknak a minimumát, amelyeket minden államnak biztosítani kell a gyermekek számára, így a gyermekek életben maradását, fejlődését, védelmét és a társadalomban való részvételét biztosító jogokat.

Magyarország Országgyűlése 2007. május 31-én elfogadta a “Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032 (továbbiakban: Stratégia) szülő 47/2007. (V. 31.) Országgyűlési határozatot. a program fő célja a gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentése, a gyermekek fejlődési esélyeinek javítása. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyerekekre kell nagyobb hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 39. § (1) bekezdése értelmében gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	501	527	1028	48,74%	51,26%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	32			3,11%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	94	91	185	9,14%	8,85%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	11	25	1,36%	1,07%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	3
2020	0	2
2021	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2022-es adatok alapján a településen 298 0-18 éves kiskorúgyermek él, ami a település teljes lakosságának a 24 %-a, vagyis arányuk viszonylag magas.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szól 1997. évi XXXI .tv. 68. §-a tartalmazza a védelembe vétel legfőbb szabályait. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

Nagybajcson működik Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat. A családsegítő jó és szoros kapcsolatot tart fenn a jelzőrendszer tagjaival, családokkal.

Nagybajcs településen az elmúlt évek során védelembe vett gyermek 3 volt. Négy családot gondoz a családsegítő alapellátás keretében történő szociális segítő tevékenység keretében.

A korábbi években inkább iskolai hiányzás miatt volt szükség családsegítésre, védelembe vételre, napjainkban inkább az anyagi okok, a család életvitele és nevelési problémák, családon belüli konfliktusok, válás a jellemzőek.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen.

A család és gyermekjóléti szolgálat feladatai: A feladatok négy tárgykör köré csoportosíthatók:

- tájékoztatás nyújtása
- szociális segítőmunka
- szolgáltatások, ellátások közvetítése
- adminisztrációs tevékenységi kör.

A településen működik a Nagybajcsi Napsugár Óvoda és Bölcsőde. Az óvoda és bölcsőde korszerű, szépen berendezett, jól felszerelt. Nagybajcs Község Önkormányzata az elmúlt években önerőből elvégezte a vizesblokk teljes felújítását, a 2016-os év során pedig pályázat keretében fűtőkorszerűsítés, hőszigetelés és egy új csoportszoba kialakítására is sor került az intézményben.

A nagybajcsi óvodába 2022-ben 48 gyermek járt (2021.: 41 gyermek). Ebből 25 fiú (2021.: 20 fiú), lány 23 (2021.: 21 lány). Óvodába járó 3 év alatti gyermek nem volt; 3-4 év között: 10 fő (2021.: 13 fő); 4-5 év közöttiek: 15 fő (2021.: 11 fő); 5 év feletti gyermekek száma: 23 fő (2021.: 17 fő).

Bölcsődébe 12 gyermek járt (2021.:11 gyermek) 2022-ben.

Az óvoda megítélése szerint hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermek nem jár az intézménybe. A tavalyi év során gyermekvédelmi céllal családlátogatás 2 alkalommal volt 2 család esetében. Az óvoda a családdal együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	3
2018	2
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A települési önkormányzat jegyzőjének feladat- és hatáskörébe tartozik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása. Az ellátásra való jogosultság feltételeiről – egy főre jutó családi jövedelem és vagyon mértéke- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolás, hogy a gyermek – kiskorú, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorú – szociális helyzet alapján jogosult:

- az ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetésre,
- a szünidei gyermekétkeztetésre
- más jogszabályokban meghatározott kedvezményeknek az igénybevételére
- évente két alkalommal pénzbeli juttatásra meghatározott alap-, vagy emelt összegű támogatásra.

Nagybajcsón az elmúlt években egy olyan család volt 4 gyermekkel, akik ezen támogatásra jogosultak voltak.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	3	4	7
2017	3	1	4
2018	3	1	4
2019	3	1	4
2020	3	1	4
2021	4	2	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részesülnek ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkezésben.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nagybajcs településen nem rendelkezünk ilyen adattal.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem rendelkezünk ilyen adattal a településen.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nagybajcs településen nincs szegregált lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnő heti rendszerességgel, az orvosi rendelő épületében kialakított védőnői szobában látja el a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnő Kisbajcs, Vének, Vámosszabadi településeket látja még el.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kisbajcs Község Önkormányzatának teljes közigazgatási területe, Nagybajcs Község Önkormányzatának teljes közigazgatási területe, Vámosszabadi Község Önkormányzatának teljes közigazgatási területe, és Vének Község Önkormányzatának teljes közigazgatási területe egy vegyes házi orvosi körzetet alkot területi ellátási kötelezettséggel.

A házi orvos Nagybajcs településen minden héten heti 2 nap tart rendelőt. Szakorvosi ellátást a betegek legközelebb Győrben tudnak igénybe venni.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek fejlesztése megoldott Kisbajcon, valamint Győrben van lehetőség ilyen ellátás igénybevételére.

A speciális igényű gyermekek ellátásaival kapcsolatos információkat elsősorban az egészségügyi, szociális és oktatási területen dolgozók nyújtják az abban érintettek részére.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Kisbajcsi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 1 fő családsegítő munkatárssal működik egyszemélyes szolgálatként.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	12	12
2018	0	0	0	0	0	0	12	12
2019	0	0	0	0	0	0	12	10
2020	0	0	0	0	0	0	12	11
2021	0	0	0	0	0	0	12	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nagybajcs településen a Nagybajcsi Napsugár Óvoda és Bölcsőde működik.

f) gyermekvédelem;

Kisbajcsi Családsegítő Gyermekjóléti és Szolgálat látja el a gyermekvédelmi feladatokat. Nagybajcson heti két alkalommal szerda és csütörtöki napokon van ügyfélfogadás, de igény szerint telefonos egyeztetést követően más időpontban is történhet ügyfélfogadás, családlátogatás.

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás célja, hogy a társult településeken a szociális vagy mentálhigiénés problémák kezelése, feltárása megoldásra kerüljön.

Figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek: életkörülményeit és szociális helyzetét, gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét, a gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelzőrendszert működtet a családok segítése érdekében.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39. §- a értelmében a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja

- a gyermek testi, lelki egészségének,
- családban történő nevelkedésének elősegítését,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését,
- illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. § - a értelmében családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Családsegítés keretében biztosítani kell:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők utánkövetését biztosító eszmenedzseri feladatokat.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzet esetén a polgármesteri hivatal épületének ajtájára kihelyezett krízis telefonszám hívható, valamint a település a szociális rendeletében biztosított ellátásokat tudja nyújtani a krízishelyzetbe került családoknak/személyeknek.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. Nagybajcsón van sportpálya, több játszótér, sportpark, helyben a lovas tanyán lovaglásra is van lehetőség. A gyerekek úszás órán is részt vehetnek Győrben, a kisbajcsi iskola megszervezi az úszásoktatáson való részvételt.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A településen a Nagybajcsi Napsugár Óvoda és Bölcsőde működik, iskola helyben nincs. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek kaphatnak gyermekétkeztetést az iskolában, óvodában. Szünidei gyermekétkeztetésre nem volt igény az elmúlt években Nagybajcsón.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen nincs eltérő kultúrájú gyermek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A település önkormányzatához ilyen adat nem érkezett.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A család és gyermekjóléti szolgálat koordinálásával megvalósuló gyakori ételmiszer-, ruha-, és egyéb adományok osztása, mint hátránykompenzáló és a rászorulókat előnyben részesítő természetbeni juttatás, ami nagyban hozzájárul a juttatásban részesülők helyzetének javításához.

A minden évben pályázati keretből beszerzett szociális célú tűzifa támogatás kiosztása, hiszen a szociális rendeletben kerül szabályozásra, hogy a meghatározott szempontokból hátrányos helyzetű ügyfeleket/kérelmezőket a kérelmek elbírálásakor előnyben részesítik.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	24	0	0,00
2017	24	0	0,00
2018	26	0	0,00
2019	30	0	0,00
2020	33	0	0,00
2021	41	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű	Hátrányos és halmozottan hátrányos

	nappali oktatásban	általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	1
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nagybajcsón nem volt hátrányos és halmozottan hátrányos gyermek.

A speciális nevelésű igényű gyermekek és egyéb nehézségekkel küzdő gyermekek oktatása a hagyományos általános iskolai kereteken belül a kisbajcsi általános iskolában megoldott. A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások, mint például a gyógypedagógusok és logopédia Kisbajcsón, mind az általános iskolában, mind az óvodában elérhető.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	1	33	1	24	0	0	24
2017	n.a.	1	30	1	24	0	0	24
2018	n.a.	2	57	1	26	0	0	13
2019	n.a.	2	57	1	30	0	0	15
2020	n.a.	2	57	1	33	0	0	17
2021	n.a.	2	57	1	41	0	0	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen egy nevelési- oktatási intézmény működik.
A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások biztosítottak.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Erre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok. Az önkormányzat felé nem érkezett ilyen jellegű jelzés.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A kisbajcsi általános iskolában a tanulók eredményességének egyik mutatószáma a versenyeken való részvételek, illetve azok eredményei. Ezekben a Nagybajcsról járó gyerekeknek is része van. Az iskola a tanulmányi versenyeken jól szerepel.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A család és gyermekjóléti szolgálat koordinálásával megvalósuló gyakori ételkészítés-, ruha-, és egyéb adományok osztása, mint hátránykompenzáló és a rászorulókat előnyben részesítő természetbeni juttatás, ami nagyban hozzájárul a juttatásban részesülők helyzetének javításához.

A minden évben pályázati keretből beszerzett szociális célú tűzifa támogatás kiosztása, hiszen a szociális rendeletben kerül szabályozásra, hogy a meghatározott szempontokból hátrányos helyzetű ügyfeleket/kérelmezőket a kérelmek elbírálásakor előnyben részesítik.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek felügyeletének és szabadidejük értékes eltöltésének biztosítása a nyári szünidő teljes idejére nagy terhet ró minden dolgozó családra, különösen igaz ez azokra a családokra, akik nehezebb anyagi körülmények között élnek és /vagy nagyszülői segítségük nincs, esetleg egyedülállóként nevelik gyermeküket. A probléma generális, hiszen a „kallódás” negatív hatással lehet a gyerekekre.	Szünidei programok szervezése: ingyenes vagy a családok részéről alacsony anyagi hozzájárulást igénylő szervezett tematikus nyári, őszi táborok, napközis programok kínálatának bővítés.
Biztonságos közlekedés biztosítása.	Járdák felújítása, építés, kerékpárút építése.
Egyre több gyermek szenved tanulási, magatartási problémától, melynek fő oka az idegrendszer éretlensége.	Mozgásfejlesztő programok

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfikkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén
- szociális biztonság területén.

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

Az EU-ban a részmunkaidős foglalkoztatás népszerű a nők körében, míg Magyarországon ez a foglalkoztatási forma sajnos még nem olyan elfogadott. Ennek következtében sok tanuló, anya és idős nő esik el a munka lehetőségétől.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	0,63	1,52	1,08%
2017	0,31	0,9	0,61%
2018	0,31	0,92	0,62%
2019	1,76	0,62	1,19%
2020	1,43	1,18	1,31%
2021	0,8	1,94	1,37%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	57,14	75
2017	75	100
2018	100	75
2019	25	100
2020	33,33	66,67
2021	50	80

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	7	1
2017	4	0
2018	4	0
2019	8	0
2020	9	2
2021	10	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblákból megfigyelhető, hogy csekély a településen nyilvántartott álláskeresők között.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek. A járási munkaügyi központ által szervezett rendszeres képzésekről, segítő programokról és egyéb képzési lehetőségekről a látóköreinkbe kerülő rászorulókat tájékoztatjuk. A táblázatból jól látható, hogy a településen a munkanélküli nők és férfiak aránya közel azonos volt az elmúlt évek során, 2021-ben volt a nők aránya magasabb egy kicsivel. Arra vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat, hogy a munkanélküli nők közül hány fő és milyen végzettséggel rendelkeznek. Azonban valószínűleg a munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Erre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adataink, hogy a munkanélküli nők milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek. Amennyiben ilyen lakos kerülne a látóköreinkbe, őket tájékoztatjuk a képzési és átképzési lehetőségekről, azok helyéről, idejéről.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen ilyen esetről nincs tudomásunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz való hozzáférés.

A Gyvt. alapján a gyermekek napközbeni ellátásának formái – gyermekek életkorának megfelelően:

- a bölcsődei ellátás,
- mini bölcsőde,
- munkahelyi bölcsőde,
- családi bölcsőde,
- a napközbeni gyermekfelügyelet.

A településen működik a Nagybajcsi Napsugár Óvoda és Bölcsőde. A szülők így helyben is igénybe tudnak venni a gyermekek számára nappali ellátást. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Van arról is információ, hogy az anya újbóli munkába állása után, mivel más településen talált állást, gyermekét is a munkahelye szerinti település óvodájába, bölcsődéjébe íratta.

A védőnő heti rendszerességgel, az orvosi rendelő épületében kialakított védőnői szobában látja el a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnő Kisbajcs, Vének, Vámosszabadi településeket látja még el.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A nagybajcsi óvodába 2022-ben 48 gyermek járt (2021.: 41 gyermek). Ebből 25 fiú (2021.: 20 fiú), lány 23 (2021.: 21 lány). Óvodába járó 3 év alatti gyermek nem volt; 3-4 év között: 10 fő (2021.: 13 fő); 4-5 év közöttiek: 15 fő (2021.: 11 fő); 5 év feletti gyermekek száma: 23 fő (2021.: 17 fő).

Bölcsődébe 12 gyermek járt (2021.:11 gyermek) 2022-ben.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	12	12
2018	0	0	0	0	0	0	12	12
2019	0	0	0	0	0	0	12	10
2020	0	0	0	0	0	0	12	11
2021	0	0	0	0	0	0	12	11
Forrás: TelR, KSH Tstar								

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadását, a védőnői szolgálaton kívül a család-, és gyermekjóléti szolgálat segíti. A védőnő a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdi, segítséget nyújt a családi-, szociális jutatások megismerésében és az ezek igényléséhez szükséges nyomtatványok kitöltésében. A családtervezés azonban még ma is sok esetben gondot, problémát jelent a szociálisan hátrányos helyzetűek körében.

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, amelynek értelmében:

- a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeinek elősegítése a fogamzás előtti gondozás és genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása) eszközeivel,
- megismertetni az egyénnel azokat a családtervezési ismereteket – ideértve a terhességmegszakítással járó veszélyeket is – és fogamzásgátló módszereket, amelyekkel megtervezhetik és elősegíthetik utódaik fogantatását a kívánt számban és időben, hogy a gyermekek minél jobb egészségi állapotban születhessenek meg,
- a nők biológiai sajátosságaihoz igazodó, fokozott védelmükhöz szükséges összetett megelőzési tevékenység, ideértve a fogamzóképes előtti, a termékenységi ciklusok közötti, valamint a fogamzóképes kor utáni egészségvédelmet.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű viselkedések) is a büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Kapcsolati erőszak terén 2020-tól a helyi jegyző, mint családvédelmi koordinációs szerv működik.

A települési önkormányzat jegyzője – családvédelmi koordinációért felelős szervként – a bántalmazottat kérelmére személyesen meghallgatja, tájékoztatást ad a bántalmazottnak:

- a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről,
- a bántalmazottat megillető jogosultságokról,
- a család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszerrel és szolgáltatásokról, valamint arról, hogy a hozzátartozók közötti erőszak miatt helye van-e büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításának, továbbá a hamis vád következményeiről.
- az igénybe vehető terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről, ezek eléréséhez igény szerint segítséget ad.

A bántalmazott kérelmére gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget kapjon.

A bántalmazó a jegyző külön időpontban hallgatja meg és tájékoztatást ad részére:

- a hozzátartozók közötti erőszak folytatásának következményeiről,
- az igénybe vehető terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről, ezek eléréséhez igény szerint segítséget ad.

A jegyző a személyes meghallgatáson elhangzottakat jegyzőkönyvbe foglalja és – a bántalmazott akaratának figyelembe vételével – megteszi a szükséges intézkedéseket a hozzátartozók közötti erőszak megelőzés vagy megszakítása érdekében. Az eljárásáról és feltárt tényekről haladéktalanul tájékoztatja a rendőrséget.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXIII. törvény 2. § (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek, ha a hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észlelik.

A jogszabályban meghatározott intézményeken túl más is tehet jelzést, maga a bántalmazott is.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen anyaothton, családok átmeneti otthona nem működik, csak Győrben a Szent Cirill és Method Alapítvány Gyermekek és Családok Átmeneti Otthona. Probléma esetén a Kisbajcsi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat családsegítőjéhez lehet fordulni, a településen jó látható helyen kihelyezésre került a krízistelefonszám, amely munkaidőn kívül krízishelyzetbe került személyeknek, családoknak nyújt segítséget.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

A településen a nők helyi közéletben betöltött szerepe alacsonynak mondható. A képviselő testületben két nő testületi tag van. A közös hivatal jegyzője nő, valamint a közös hivatal ügyintézői is nők. Nagybajcsón a döntéshozatali folyamatokban is képviseltetik magukat nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők foglalkoztatásával kapcsolatos problémák az életünkben fokozottabban jelen vannak. A gyermekvállalás, a családi szerepek összeegyeztetése a munkavállalással nehezebben történik. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák azonban nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

A nőket Nagybajcsón társadalmi problémaként a nőket általánosságban érintő társadalmi problémák érintik. Győrben viszonylag széles a betölthető álláshelyek palettája

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekes anyukáknak kevés olyan tere van, ahol ismerkedhetnek az óvoda megkezdése előtt egymással, közösségi életet élhetnek hasonló korú gyermekek szüleivel szervezett keretek között, megoszthatnák egymással tapasztalataikat. Erre megoldás lehetne egy igény szerinti rendszerességgel megszervezett, különböző témákra épülő klub, melynek tagjai bővíthetnek akár a nagyobb gyerekek anyukáival.	Helyi anyukák számára közös érdeklődésen alapuló klub szervezése a szabadidő hasznos eltöltésének, a lelki feltöltődés lehetőségének biztosítása érdekében, egészségfejlesztési programokkal tarkítva (pl.: előadások különféle témákban)
A kisgyermeket nevelő, munkába visszatérő édesanyúknak sokszor gondot okoz, hogy a munka mellett a gyermekfelügyeletet nem, vagy csak részben tudják megoldani.	Az óvoda és bölcsőde részéről igényfelmérés a szülők körében az óvoda nyitva tartásáról, majd a kiértékelés után a szükséges módosítások végrehajtása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben külön nevesíti és tiltja az életkor alapú diszkriminációt. Az Országgyűlés a 81/2009. (X.2.) OGY határozatával elfogadta az Idősügyi nemzeti Stratégiát 2009-2034-ig terjedő időszakra. Az Idősügyi Nemzeti Stratégia meghatározza a fejlesztendő területeket, a benne foglaltak komplex gyakorlati végrehajtásának megvalósítását. A Stratégia célja hosszú távon biztosítani, hogy időben és megfelelő módon tudjunk felkészülni az idősödésre, hogy az idősek minél tovább tudjanak aktívak és függetlenek maradni.

Az időskorúakat az egyes társadalmak egymástól különbözően definiálják.

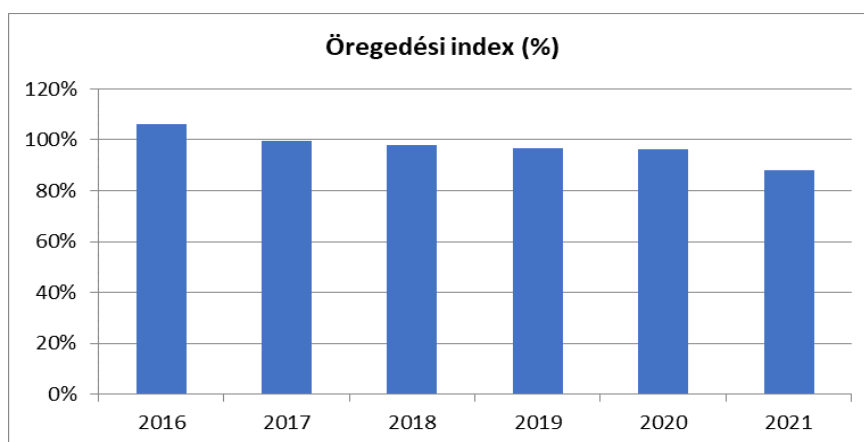
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Nagybajcs vonatkozásában az öregségi index, amely a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősek (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja, 2021-ben 87,85 % volt, ami kedvező változás a korábbi évekhez képest.

Megállapíthatjuk, hogy a településen a születések száma folyamatosan növekvő tendenciát mutat.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	174	164	106,10%
2017	171	172	99,42%
2018	176	180	97,78%
2019	179	185	96,76%
2020	187	194	96,39%
2021	188	214	87,85%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Magyarországon a férfiak és a nők öregségi nyugdíjkorhatár egységes lett, viszont a nők számolhatnak a 40 éves korengedménnyel.

A nyugdíjazás alapvetően változtatja meg a család, egyén életét. Csökken a jövedelem, amely anyagi gondokhoz vezethet, a társas kapcsolatok beszűkülnek.

Ahogy az a táblázatban is megfigyelhető a nyugdíjas nők vannak nagyobb számban a településen.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	87	153	240
2017	87	148	235
2018	84	147	231
2019	92	144	236
2020	88	143	231
2021	88	148	236

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	10	0	65	129	0	8	n.a.
2017	11	0	63	128	0	9	0
2018	11	0	63	129	0	6	0
2019	11	0	72	126	0	6	0
2020	11	0	68	127	0	4	0
2021	11	0	65	132	1	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	7	4	4	8	9	10
41-45 év (TS 042)	Fő	1	1	0	0	0	1
	%	14,29%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	10,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	1	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	0	2	0	1
	%	14,29%	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	10,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	3	3	2	4	5
	%	42,86%	75,00%	75,00%	25,00%	44,44%	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.2 táblázatban is jól látható, hogy az elmúlt években az 55 év feletti korosztályban igen alacsony volt a regisztrált munkanélküliek száma. A 61 év felettek körében több a nyilvántartott álláskereső. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélyei rosszabbak, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen nincs munkahely a fiatalok számára sem, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs lehetőség.

A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző. Az egészséges, fiatalos nyugdíjasok szívesen végeznének valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységét (egyrészt, hogy jövedelmi viszonyaikon javítsanak, másrészt, hogy az elszigeteltségük csökkenjen), azonban erre helyben igen kevés lehetőség van. Sokan segítenek az unokák nevelésében, így támogatják a fiatalokat. Nyugdíjas klubba járnak, amely helyben működik a településen. Az összetartó közösségi kapcsolatok következményeként az idős korosztály tagjai szoros kapcsolatot tartanak fent egymással. Mindemellett sokan olvasással, tv nézéssel, kertészkedéssel töltik az idejüket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az életkor miatti hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatásban a legszembetűnőbb. Hazánkban 50 év felett kevés az esély arra, hogy valaki pályázat útján elnyerjen egy állást, így fontos, hogy rendelkezzen kapcsolati tőkével.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások a település minden lakója részére így az időskorúak részére is biztosított. A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben nem tudja igénybe venni, a legközelebbi szakrendelő Győrben van.

A településen sem falugondnoki szolgálat, sem házi segítségnyújtás nem működik jelenleg. Az elérhető szolgáltatásokról, támogatásokról a Kisbajcsi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője tud felvilágosítást adni, illetve az önkormányzat kommunikálja a lakosság felé.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	87	153	240
2017	87	148	235
2018	84	147	231
2019	92	144	236
2020	88	143	231
2021	88	148	236

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A település rendezvényeinek szervezésénél mindig figyelembe veszi az önkormányzat a különböző korosztályok, így az idősek igényeit. A településen megszervezésre kerülő rendezvények lebonyolításában, vendéglátásban kiveszik részüket az Őszirózsa énekkar és a nyugdíjas klub tagjai is. Nagyobb kulturális eseményekre (pl. színház) Győrbe kell utazni.

c) idősek informatikai jártassága;

Erre vonatkozóan nem rendelkezik a település önkormányzata adatokkal, de feltételezhető, hogy az idősek nagy része nem tudja kezelni a számítógépet. A településen nincs lehetőség pl. nagyinet program indítására, egyelőre nincsenek meg a szükséges tárgyi/infrastrukturális feltételek.

d) a generációk közötti programok.

A Nagybajcson megrendezésre kerülő önkormányzati programok általában széles generációt céloznak. Az idős napon is igyekszik az önkormányzat olyan műsorral készülni, ahol minden generáció képviselteti magát, óvodások, iskolások, Őszirózsa énekkar.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb, de még tettere kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idős emberek gyakran válnak bűncselekmények áldozatává, kerülnek kiszolgáltatott helyzetbe, egyre nagyobb számban követnek el trükkös lopásokat.	Bűnmegelőzés, áldozattá válás megelőzése az idősek körében: Idősek áldozattá válásának megelőzése a rendőrség közreműködésével történő tájékoztatás és figyelemfelhívás útján.
Probléma a mopedes, gyalogos biztonságos közlekedés.	Járdák felújítása, külterületi, lakott utak rendbetétele.
Sok a magányos idős, akik nehezen mozdulnak ki otthonukból, kevésbé nyitottak a közösségi programokra. Elmagányosodás	A településen élő idős emberek számára közösségi programok szervezése. idősek klubjának és a kirándulásoknak a megszervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Egy társadalom fejlettségének alapvető fokmérője, hogy miként viszonyul a fogyatékkal élő polgáraihoz, mennyiben veszi figyelembe döntései során azoknak az érdekeit, szempontjait, akik valamilyen hátránnyal kénytelenek élni.

A hazai jogszabályok területén a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) tekinthető alapidokumentumnak.

E törvény 4.§ a) bekezdése meghatározza a fogyatékos személy fogalmát. Fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A fogyatékos emberek a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportjai közé tartoznak, hiszen a fogyatékos személyek jelentős részének helyzetét nem csupán saját egészségi állapota, hanem a társadalmi előítéletek, valamint az akadálymentesség hiánya is jelentősen nehezíti.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek,

boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell.

Nagybajcs településen a táblázat adataiból megfigyelhető, hogy megváltozott munkaképességű személyek száma stagnálást mutat. Létszámukat tekintve a nők száma magas.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	7	11	18
2017	8	10	18
2018	5	11	16
2019	4	11	15
2020	4	10	14
2021	4	10	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen nincs megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatására alkalmas munkahely.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A településen nincs olyan munkahely, amely kifejezetten megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékkal élő embereket foglalkoztatna. Ilyen munkahelyek Győrben vannak.

Arra vonatkozóan, hogy valakit fogyatékossga miatt nem alkalmaztak volna, nem áll rendelkezésre releváns adat.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A munkáltató a fogyatékos személy munkájához jutásának elősegítése érdekében – a felvételi eljárás során – köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

Arra vonatkozóan, hogy valakit fogyatékossga miatt nem alkalmaztak volna, nem áll rendelkezésre releváns adat.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen a fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre olyan mérhető statisztikai adatok, amelyek alapján reális képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A csoport esélyegyenlőségének megteremtése érdekében a jövőben szükséges egy olyan átfogó felmérés elvégzése, amelyből kitűnik a településen fogyatékossgal élő személyek száma, jellemzői, problémái. Ezt követően a feladat olyan környezet működtetése, hogy a fogyatékossgal élő személyek is egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi élet valamennyi területén.

Helyi szinten ilyen programok nincsenek. Győrben működik Támogató Szolgálat, a győri Család- és Gyermejkölési Központban Információs és Koordinációs Pont.

Ápolás, gondozás nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik.

Ellátási formák, amelyek a jogszabályok által biztosítottak a fogyatékkal élő személyek számára:

- fogyatékossgai támogatás
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásai
- rokkantsági járadék
- közlekedési kedvezmény
- parkolási igazolvány

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
- szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, támogatott lakhatás, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen korai fejlesztésre, rehabilitációs foglalkozás igénybevételére nincs lehetőség és a környéken is inkább a piaci alapon igénybe vehető ellátások biztosítottak, amelyeknek költsége igen magas. Jellemző a szakember hiány és ezáltal a szolgáltatások igénybevételénél is magas a várakozási idő.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő hivatal, óvoda és bölcsőde, egészségügyi és

kulturális létesítmények részben akadálymentesítettek. A kommunikációs akadálymentesítés még nem megoldott. A fogyatékos személyek számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatása biztosított. Parkolás nem okoz gondot, a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek kialakítása megtörtént.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítettsége részben megoldott a településen, ezért az ilyen irányú fejlesztések kiemelt fontosságúak.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nagybajcsón nincs fogyatékossgal élő személyt alkalmazó munkahely. A településen kis számú a helyben foglalkoztatott munkavállaló, mivel a település lakosság száma is alacsony. A munkavállalók többsége Győrbe és környékére jár dolgozni.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Közösségi terek részben vagy egyáltalán nem akadálymentesítettek.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékosok számára rendelkezésre álló szolgáltatások nincsenek a településen, nincsen fogyatékosok nappali intézménye sem. Ilyen ellátás Győrben vehető igénybe. A mozgássérült parkolók kiépítését, kijelölését szükséges folytatni.

Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó intézmények teljes körű akadálymentesítésének további fejlesztése (fizikai és/vagy infokommunikációs akadálymentesítés szükséges, az önkormányzat anyagi lehetőségeinek és a pályázati lehetőségek szem előtt tartása mellett.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Fogyatékkal élőkre vonatkozó külön rendelettel az önkormányzat nem rendelkezik. Hátránykompenzáló szolgáltatások, juttatások a településen nem adóttak.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nagybajcs településen jelenleg nincs ilyen program.

7.5 A fogyatékkal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Fontos az ép és sérült emberek minél közelebb kerüljenek egymáshoz, megismerjék egymás világát, könnyebbé váljon az ép és sérült ember együttélése, együttműködése a társadalomban.

Érzékenyítő, szemléletformáló foglalkozás szervezése gyerekeknek, felnőtteknek, az egymásra való odafigyelésre, az empátiára és a megszokottól való eltérés elfogadására nevelés érdekében nagyon fontos. Ezen irányú programok bővítése kiemelten fontos lenne.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatást nyújtó és egyéb humán szolgáltatások helyszíneként szolgáló épületek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése.	Felmérés, tervekészítés, kivitelező megkeresése, kivitelezés. Közszolgáltatások, középületek akadálymentesítése: minden közintézmény legyen elérhető a mozgáskorlátozottak, a vakok és gyengénlátók, a siketek és nagyothallók, az értelmileg akadályozottak részére, számukra kényelmes és biztonságos módon.
Fogyatékkal élőkről helyi adatbázis nem létezik, nem ismertek a fogyatékosági típusok és az ehhez kapcsolódó egyéni nehézségszükségletek, igények az érintettek vonatkozásában.	Fogyatékkal élők adatbázisának elkészítése. Fogyatékkal élő helyi lakosok felkérése, egyéni szükségleteik – igényeik – nehézségeik feltérképezése.
Érzékenyítő, szemléletformáló foglalkozás szervezése gyerekeknek, az egymásra való odafigyelésre, az empátiára és a megszokottól való eltérés elfogadására nevelés érdekében nagyon fontos. Ezeknek a programoknak szükséges bővíteni.	Esélyórák, és élő könyvtár program szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A biztonságos gyalogos közlekedés feltételei hiányosak egyes utcákban, a járdák burkolata töredezett, balesetveszélyes.	Biztonságos gyalogos közlekedés teljeskörű biztosítása a település területén.
A településen még van szilárd burkolattal nem fedett útszakasz, a felújításra szoruló útszakaszok hossza szintén magas. Van olyan útszakasz is, amelynek szélesítésére lenne szükség a biztonságos és balesetmentes közlekedés érdekében. A helyi közutak állapotuk alapján szintén rendszeres javításra	Szilárd burkolatú utak építése, felújítása, forgalomtechnikai alakítása.

szorulnak, ideális megoldás lenne a burkolat teljes cseréje.	
A csapadékvíz- elvezető rendszer változó műszaki állapotú, több helyen nem megfelelő állapotú (hordalékkal telített, beomlott, újra burkolásra szorul stb.)	Csapadékvíz-elvezetőrendszer felújítása, rendbetétele.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen működő civil szervezetek:

- Nagybajcs Község Polgáriért és Környezetéért Alapítvány

Az alapítvány fő céltevékenysége a község infrastrukturális hálózatának fejlesztése, területén a környezetvédelmi célok előmozdítása, a kommunális ellátottság javítása, az önhibájukon kívül hátrányos szociális helyzetben lévő helyi polgárok segítése, a község fiataljainak nevelési, művelődési és sportcélú támogatása, a faluház, a nagybajcsi óvoda kulturális és sporttevékenységeinek támogatása.

- Őszirózsa Nyugdíjas Kórus

A kórus 2005. november 7-én alakult meg a nagybajcsi nyugdíjas klub 14 asszonyából, azzal a fő céllal, hogy a Szigetköz népdalait megőrizték és minél szélesebb körrel megismertessék. Az énekkar vezetője 2014. márciusa óta Klausz Adrienn, irányítása alatt jelenleg 11 dalosajkú hölgy dolgozik. A próbák hétfő reggelként 8-9 óráig zajlanak a Faluházban. A csoport szívesen lát minden érdeklődőt, aki szeretne egy olyan közösség tagja lenni, melyet az ének, a népdal, a magyarság köt össze. A tagság ingyenes.

- Egyházközösség
- Nyugdíjas klub
- Nagybajcsi Pajzs Polgárőr Egyesület

A Nagybajcsi Pajzs Polgárőr Egyesület 2010. szeptember 15-én alakult. Céljai közt szerepel a közbiztonság erősítése, a bűncselekmények megelőzése, a vagyonvédelem érdekében önkéntes tevékenységet kifejtő polgárok összefogása, rendszeres működésük összehangolása, a lakosság és a bűnüldöző szervek közötti bizalom és együttműködés erősítése. Ennek érdekében együttműködik minden állami, önkormányzati, társadalmi szervezettel és szövetséggel, mely elősegíti az egyesület eredményes működését. Az egyesület működési területe Nagybajcs község közigazgatási területére terjed ki, besorolási kategóriája általános közhasznúsági fokozatú közhasznú szervezet.

Tagjai önként, saját költségen, anyagi juttatás nélkül vállalják társadalmi megbízatásukat. Jellemzően esti, éjszakai járőrszolgálatot biztosítanak, de lehetőségeikhez mérten igyekeznek délelőtt is aktív tevékenységet folytatni.

- Bajcsi Horgász Egyesület

- Lovas Egyesület
- Alsó-Szigetközi Földtulajdonosok Vadászati Közössége
- Nagybajcsi Karitás csoport

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen együttműködik az önkormányzat és a civil szervezetek. Nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

A katolikus egyházzal is jó kapcsolatot ápol az önkormányzat.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A környékbeli települések önkormányzataival jó a kapcsolat, ez a földrajzi adottságokból is adódik. Közigazgatásilag Nagybajcs település a Kisbajcsi Közös Önkormányzati Hivatal kirendeltsége.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A helyi civil szervezet kapcsolata a környező települések hasonló szervezeteivel jó. Kimondottan a célcsoportokra fókuszáló civil szervezet nem működik a településen. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja a civil szervezet munkáját, működését. Törekszik arra, hogy a szervezettel partneri viszonyt kialakítva a település életének egyre több szegmensébe vonjuk be azokat. A jó együttműködés következménye, hogy az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek ezen civil szervezet tagjai.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szervezetek esélyegyenlőségi szerepvállalása, illetve annak mértéke nem ismert, nincs róla adat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati

intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az adatgyűjtésben, helyzetelemzésben részt vett az önkormányzat polgármestere, dolgozója, óvónő, iskola, védőnő, körzeti háziorvos, gyermekjóléti szolgálat dolgozója. A különböző célcsoportokkal kapcsolatos problémák feltárására koncentrált az adatgyűjtés. Az elfogadott dokumentum bárki számára hozzáférhető lesz, mely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat megismerhetik, biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése is. A HEP fórumon minden célterületre vonatkozó programjavaslat együtt került kidolgozásra. A fórumon megtárgyalásra került, hogy vannak olyan programok már most is, amelyek az egyenlő bánásmódot, az esélyegyenlőséget segítik.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megismerését és végrehajtását széleskörű nyilvánosság biztosításával kívánjuk elérni. A település honlapján és nyomtatott formában az önkormányzat hivatali helyiségében bárki számára elérhető lesz, így lesz biztosított a végrehajtás ellenőrzése.

Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A közmunka program folytatására a munka világától való teljes elszakadás megakadályozás érdekében szükség van.	Közmunka program folytatása
	A prevenciók szolgáltatások ismeretének hiánya, rossz egészségi állapot.	Szűrőprogramok szervezése helyben, évente egészségnap megszervezése. Egészséges életmód megismertetése.
	Családi szociokulturális hátrányok a szegénységgel érintett családoknál. Eladósodás megelőzése, adósság kezelés.	Az intézkedésnek prevenciók, megelőző célja van. A nehéz anyagi körülmények között élők lehetőleg ne kerüljenek adósságba, vagy ha már adósságot halmoztak fel, akkor segítségnyújtás a kezeléséhez. Támogatásokhoz való hozzáférés segítése.
Gyermekek	Szünidei programok szervezése.	Szünidei programlehetőségek előzetes tervezése.
	Biztonságos közlekedés biztosítása.	Járdák, közutak felújítása, járdaépítés. Fontos a települési környezeti feltételek javítása.
	Magatartási és tanulási problémák az intézményekben és a gyerekeknél egyre gyakoribb jelenség.	Komplex mozgásfejlesztő program szervezése, kidolgozása, szakember feltérképezése.
Idősek	Idősek körében egyre gyakoribb az áldozattá válás.	Bűnmegelőzési, áldozattá válás megelőzését szolgáló programok szervezése.
	Településen sok az idős, egyedülálló, esetükben magas az elmagányosodás kockázata.	„Senior” közösségfejlesztés (programok, klubok stb. szervezése)
	Közlekedés. Probléma gyalogosan, mopeddel a biztonságos közlekedés	Fontos az akadálymentes települési környezeti feltételek javítása, ezek hozzáigazítása az idős emberek szükségleteihez, ideértve a közterületek, illetve településen belüli közlekedést. szabályos közlekedés mopeddel

		Járdák felújítása, külterületi, lakott, utak rendbetétele.
Nők	Nők/ anyák részéről szükség/igény mutatkozik klub szerű közösség szervezésére.	Baba-mama/női klub szervezése.
	Anyák munkaerőpiaci helyzetének javítása	A kisgyermeket nevelő, munkába visszatérő édesanyáknak sokszor gondot okoz, hogy a munka mellett a gyermekfelügyeletet nem, vagy csak részben tudják megoldani.
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés.	Közszolgáltatást nyújtó és egyéb humán szolgáltatások helyszíneként szolgáló épületek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése.
	Fogyatékkal élőkről nincs adatbázis, így adekvát segítségük nem lehetséges.	Adatbázis készítése.
	Érzékenyítő/szemléletformáló programok körének szélesítése.	Esélyórák, élő könyvtár programok szervezése.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Járdák burkolata több szakaszon töredezett, balesetveszélyes.	Járdák felújítása, építése.
	A településen még van szilárd burkolattal nem fedett útszakasz. Az utak fogalomtechnikai szempontból több helyen fejlesztést igényelnek.	Szilárd burkolatú utak építése, felújítása, forgalomtechnikai alakítása.
	Csapadékvíz-elvezető rendszer változó műszaki állapotú.	Csapadékvíz- elvezető rendszer felújítása.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák jogaik és kötelességei tudatában önállóan, felelősséggel tudjanak részt venni a település életében.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők megélhetését képességeinkhez mérten segítsük, támogassuk, közösségi segítséggel leküzdjük problémáikat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek a gyerekek támogatását, védelmét, az egészségügyi és szociális szolgáltatásukhoz való hozzáférésüket. A sport-, szabadidős és szünidős programok megszervezésénél igyekszünk odafigyelni az egészségre való nevelés fontosságának tudatosítására.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítására, támogatásukra, védelmükre, valamint az életkorral járó sajátos igényeik kielégítését célzó programok megteremtésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az életminőség és a foglalkoztatás javítását. Egyensúlyban tudjanak dolgozni a család és a munka összehangolásával az egészségük védelmével.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz, középületekhez, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére. Igényeikre, hogy minél inkább kivehessék részüket a közösségi életből.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Járdák felújítása, építés	A biztonságos gyalogos közlekedés feltételei hiányosak egyes utcákban, a járdák burkolata töredezett.	Biztonságos gyalogos közlekedés teljes körű biztosítása a település területén.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Pályázati forrás figyelése, pályázati tervek készítése, beruházás megvalósítása.	polgármester képviselő-testület	2028. 12. 31. (vasárnap)	Újonnan burkolt járdaszakaszok hossza/száma.	pályázati forrás önkormányzati forrás	folyamatos	nem releváns
2	Szilárd burkolatú utak építés, felújítása, forgalomtechnikai alakítása	A településen még van szilárd burkolattal nem fedett útszakasz, a felújításra szoruló útszakaszok hossza magas. Van olyan útszakasz is, amelynek szélesítésére, bővítésére lenne szükség, a biztonságos, balesetmentes közlekedés biztosítása érdekében. A helyi közutak szintén állapotuk alapján felújításra szorulnak, ideális lenne a teljes	A település minden útja legyen szilárd útburkolattal ellátva. Az utak közlekedés szempontjából legyenek biztonságosak, ennek érdekében a szükséges forgalomtechnika beruházások valósuljanak meg.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Pályázatfigyelés, terv elkészítése, beruházás megvalósítása	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Újonnan készült szilárd burkolattal ellátott útszakaszok.	Önkormányzati forrás Pályázati forrás	folyamatos	nem releváns

		burkolat cseréje.										
3	Csapadékvíz elvezető rendszer felújítása, rendbe tétele	A csapadékvíz elvezető rendszer változó műszaki állapotú, több helyen nem megfelelő állapotú (hordalékkal telített, bomlott, újraburkolásra szorul).	A település területén a csapadékvíz elvezető rendszerek műszaki szempontból helyreállításra kerülnek a vízkárok elkerülése érdekében.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Pályázatok figyelése, együtműködés a közúttal, fejlesztési tervek elkészítés, beruházás megvalósítása.	polgármester, képviselő-testület	2028. 12. 31. (vasárnap)	Felújított vizes árkok hossza.	Pályázati és önkormányzati forrás	folyamatos	nem releváns
1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közmunkaprogram folytatása	A szegénység egyik oka a tartós munkanélküliség. A tartós munkanélküliek aránya a regisztrált munkanélküliek arányához képest magasabb, számukra a munka világától való teljes elszakadás megakadályozásának egyik sikeres eszköze a közmunkaprogramba való csatlakozás lehetőségeinek biztosítása.	Közmunkaprogram folytatása, hatékonyságának növelése, tartós munkanélküliek számának csökkentése.	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia 2030. Nemzeti Fejlesztés 2030.	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával való együttműködés . Program működtetése és fenntartása.	Polgármester, munkaügyi ügyintéző	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közmunkaprogramban résztvevők száma.	Önkormányzati költségvetés, pályázati program.	folyamatos	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal - Munkaügyi Központtal együttműködés
2	A prevenció szolgáltatások ismeretének hiánya, rossz egészségi állapot.	Szakosított szűrővizsgálatok helyben nem elérhetőek. Szűrőprogramok szervezése helyben, évente egészségnap megszervezése. Egészséges életmód megismertetése.	Szakosított egészségügyi szűrővizsgálatok a településen elérhetőek legyenek, a hátrányos helyzetben lévő családok számára is. A népbetegségek kialakulásának megelőzése. A folyamatos		Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Egészségnap szervezése, ezt megelőzően felmérés készítése.	Polgármester, családsegítő, művelődésszervező	2028. 12. 31. (vasárnap)	Programon résztvevők száma.	Önkormányzati önerő, pályázati forrás.	folyamatos	nem releváns

			szűrővizsgálatoknak köszönhetően javul az egészségi állapot. Egészségtudatosság növelése.									
3	Családi, szociokulturális hátrányok a szegénységgel érintett családoknál, pénzkezelési, adósságkezelési tanácsadás, az elérhető támogatásokhoz való hozzáférés segítése. adekvát szolgáltatási formában történő segítség	Felmérés az érintettek köréről. Családsegítés keretében életvezetési, adósságkezelési tanácsadás, elérhető támogatásokhoz való hozzáférés segítése, adekvát szolgáltatási formában történő közvetítése.	Az intézkedésnek preventív, megelőző célja van. A nehéz anyagi körülmények között élők lehetőleg ne kerüljenek adósságba, vagy ha már adósságot halmoztak fel, akkor segítségnyújtás a kezeléséhez. Támogatásokhoz való hozzáférés segítése.	Gazdasági program	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény.	Program működtetése és fenntartása.	Polgármester, családsegítő	2028. 12. 31. (vasárnap)	Helyzetfelmérés, csoportok és tájékoztató előadások szervezése által a célcsoport hátrányos helyzete csökkenjen. Felmérés összegzés a tapasztalatokról.	Önkormányzati költségvetés, pályázati forrás.	folyamatos	nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Szüneti programok szervezése	A gyermekek felügyeletének és szabadidejének értékes eltöltésének biztosítása a nyári szünet teljes idejére nagy terhet ró minden dolgozó családra, különösen igaz ez azokra a családokra, akik nehezebb körülmények között élnek és /vagy nagyszülői segítségük nincs, esetleg egyedülállóként nevelik gyermeküket. A probléma generális, hiszen a "kallódás"	A gyermekek szünetidejének hasznos eltöltése.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény	Szüneti programlehetőségek előzetes tervezése. Résztvételi igény felmérése. Pályázati forráslehetőségek keresése. Programok megvalósítása.	Polgármester, művelődésszervező, családsegítő, általános iskola pedagógusai.	2028. 12. 31. (vasárnap)	Programon résztvevők száma.	Pályázati forrás, önkormányzati önerő.	folyamatos	nem releváns
---	------------------------------	--	---	---	--	--	--	--------------------------	-----------------------------	--	------------	--------------

		negatív hatással lehet a gyerekekre.										
2	Biztonságos közlekedés	Probléma gyalogosan a biztonságos közlekedés.	Járdák, közutak felújítása. Fontos a települési, környezeti feltételek javítása.		Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Járdák felújítása, külterületi lakott utak rendbe tétele.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A felújított járda-, út szakaszok hossza,	Pályázati forrás, önkormányzati önerő.	folyamatos	nem releváns
3	Mozgásfejlesztő program	Egyre több gyermek szenved tanulási, magatartási problémától, melynek fő oka az idegrendszer éretlensége.	A projekt keretében cél, hogy az óvodákba járó összes gyermek egyéni mozgásfejlettségi szintje felmérésre kerüljön és akinél a felmérés végeredményeként készült diagnózis alapján a korosztályától elvárható fejlettségi szinttől eltérések mutatkoznak, ott egyéni fejlesztési program - tervezett szenzomotoros tréning - kerül kidolgozásra. A tréning egymásra szorosan épülő egyénre szabott mozgásos feladatokból áll, melynek otthoni elvégzésére a szülők betanításra kerülnek és meghatározott időközönként kontrollálásra kerülnek a haladási, fejlődési hatásvizsgálat érdekében, illetve ezek függvényében	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia 2030. "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Pályázati programlehetőség kutatása, igényfelmérés, pályázati terv/ mozgásfejlesztési programterv kidolgozása, megvalósítás, eredmények mérése.	Polgármester, képviselő-testület, óvodai dolgozó, a program kizárólag TSMT területén elméleti tudással és gyakorlattal rendelkező trénerok bevonásával kerül megvalósításra	2028. 12. 31. (vasárnap)	Felmért gyereklétszám, fejlesztésbe bevont gyermekek száma, gyermekek fejlődésének eredménye (mérési eredmény).	Pályázati forrás, önkormányzati önerő.	folyamatos	nem releváns

			Újabb tréningorozat "felírása" és begyakoroltatása érdekében.									
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Baba-mama/női klub szervezése	A gyermekek anyukáknak kevés olyan tere van, ahol ismerkedhetnek az óvoda megkezdése előtt egymással, közösségi életet élhetnek hasonló körű gyermekek szüleivel szervezett keretek között, megoszthatnák egymással tapasztalataikat. Erre megoldás lehetne egy igény szerinti rendszerességgel megszervezett, különböző témákra épülő klub, melynek tagjai bővíthetnek akár a nagyobb gyerekek anyukáival.	Helyi anyukák számára közös érdeklődésen alapuló klub szervezése a szabadidő hasznos eltöltésének, lelki feltöltődés lehetőségének biztosítása érdekében, egészségfejlesztési programokkal tarkítva. (például különféle előadások)	Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet	Klub kezdeteinek megtervezése, klub létrehozása és működtetése, klubtagok elégedettségének mérése.	Polgármester, védőnő, családsegítő, művelődésszervező.	2028. 12. 31. (vasárnap)	Klub tagok száma, klub foglalkozások alkalmainak száma.	Pályázati forrás, önkormányzati költségvetés.	folyamatos	nem releváns
2	Anyák munkaerő piaci helyzetének javítása	A kisgyermeket nevelő, munkába visszatérő édesanyúknak sokszor gondot okoz, hogy a munka mellett a gyermekfelügyeletet nem, vagy csak részben tudják megoldani.	Azok az édesanyúk, akik a gyermeknevelés mellett újra dolgozni szeretnének, el tudjanak helyezkedni és ne érje őket hátrányos megkülönböztetés azért, mert kisgyermeket nevelnek.	Szervezeti és működési szabályzat		Munkába sikeresen visszatérő édesanyúk száma. A piaci igényekhez történő alkalmazkodás elősegítése képzésekkel, átképzésekkel a sikeres elhelyezkedés érdekében. Igényfelmérés.	Polgármester, óvodavezető	2028. 12. 31. (vasárnap)	Munkába sikeresen visszatérő édesanyúk száma. A piaci igényekhez történő alkalmazkodás elősegítése képzésekkel, átképzésekkel a sikeres elhelyezkedés érdekében.	önkormányzati költségvetés	folyamatos	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												

1	Bűnmegelőzés, áldozattá válás megelőzése az idősek körében	Az idősek gyakran válnak bűncselekmények áldozatává, sérelmükre egyre nagyobb számban követnek el trükkös lopásokat.	Az idősek áldozattá válásának megelőzése a rendőrség közreműködésével történő tájékoztatás és figyelemfelhívás.		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2023; 2023-2024) Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Tájékoztatók készítés, előadások szervezése. Együttműködés megerősítése a rendőrség körzeti megbízottjával.	Polgármester, helyi körzeti megbízott, szociális ügyintéző, családsegítő	2028. 12. 31. (vasárnap)	Programok száma, tájékoztatók száma, programokon résztvevők száma.	Önkormányzati önerő, pályázati forrás.	folyamatos	
2	Senior közösségfejlesztés elkészítése	Sok a magányos idős, akik nehezen mozdulnak ki otthonukból, kevésbé nyitottak a közösségi programokra.	Idősek számára közösségi élet gyakorlásához, társas kapcsolatok fenntartásához szükséges programok egyéni szükségleteik, igényeik feltérképezése. Adatbázis készítése részükre adekvát segítség/támogatás biztosítása a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében.	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2023; 2023-2024) Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Igényfelmérés, Programszervezés, programok megvalósítása, rendszeresítése és részesítés az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.	Polgármester, szociális ügyintéző, családsegítő, művelődésszervező, nyugdíjas klub	2028. 12. 31. (vasárnap)	Programok száma, programokon résztvevők száma, adatbázis.	Önkormányzati önerő, pályázati forrás.	folyamatos	nem releváns
3	Közlekedés	Probléma gyalogosan, mopeddel a biztonságos közlekedés.	Fontos az akadálymentes települési, környezeti feltételek javítása, ezek hozzáigazítása az idős emberek szükségleteihez, ideértve a közterületek illetve a településen belüli közlekedést, szabályos közlekedést		Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Járdák felújítása, külterületi lakott utak rendbetétele.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Járdák és felújított külterületi utak hossza.	Pályázati forrás és önkormányzati önerő.	folyamatos	nem releváns

			mopeddel.									
4	Akadálymentesítés	Közszolgáltatást nyújtó és egyéb humán szolgáltatások helyszíneként szolgáló épületek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése.	Közszolgáltatások, középületek akadálymentesítése: minden közintézmény legyen elérhető a mozgáskorlátozottak, a vakok és gyengénlátók, a siketek és nagyothallók, az érzelmileg akadályozottak részér, számukra kényelmes és biztonságos módon.	Időügyi Nemzeti Stratégia (010-2023; 2023-2024) Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Felmérés, tervekészítés, kivitelező megkeresése, kivitelezés.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Igényfelmérés	Önkormányzati forrás, pályázati lehetőségek.	folyamatos	nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Fogyatékkal élők adatbázisának elkészítése	Fogyatékkal élőkről helyi adatbázis nem létezik, nem ismertek a fogyatékosági típusok és az ehhez kapcsolódó egyéni nehézségek - szükségletek - igények az érintettek vonatkozásában. Amíg ezekről az adatokról nincs ismeret, a segítségnyújtás sem lehetséges adekvát módon.	Fogyatékkal élő helyi lakosok felkeresése egyéni szükségleteik - nehézségeik - feltérképezése. Adatbázis készítése, részükre adekvát támogatás nyújtása, szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Adatgyűjtés, adatrendezés. előnyben részesítés az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.	Polgármester, családsegítő, szociális ügyintéző	2027. 12. 31. (péntek)	Rendelkezésre álló adatbázis.	Önkormányzati önerő	folyamatos	nem releváns
2	Esélyórák szervezése	Érzékenyítő, szemléletformáló foglalkozás szervezése gyerekeknek, felnőtteknek, az egymásra való odafigyelésre,	Az ép és sérült emberek minél közelebb kerüljenek egymáshoz, megismerjék egymás világát, könnyebbé váljon ép és sérült ember együttélése,	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Esélyórák szervezése, megvalósítása.	Polgármester, családsegítő	2028. 12. 31. (vasárnap)	Megvalósult foglalkozások száma.	Önkormányzati önerő, pályázati forrás.	folyamatos	nem releváns

		empátiára és a megszokottól eltérés elfogadására nevelés érdekében nagyon fontos.	együttműködése a társadalomban.									
--	--	---	---------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Nagybajcs község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nagybajcs község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 84/2023.(IX.27) önkormányzati határozata számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

2023. szeptember 27.

Teilinger Imre
polgármester

Kivonat Nagybajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2023. szeptember 27-én tartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből

7./ Helyi Esélyegyenlőségi Program

Előadó: Teilinger Imre polgármester
Írásos előterjesztés

(...)

Szavazás

Képviselő-testület – amelynek létszáma 7 fő, a szavazás során jelen van 4 fő – 4 igen szavazattal (nem szavazat, tartózkodás nem volt) az alábbi határozatot hozta

Nagybajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 84/2023. (IX.27.) önkormányzati határozata

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Nagybajcs Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot a melléklet szerint elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Teilinger Imre polgármester

Teilinger Imre sk.
polgármester

Horváthné dr. Nagy Szilvia sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Nagybajcs, 2023. 10.02.

Horváthné dr. Nagy Szilvia
Horváthné dr. Nagy Szilvia
jegyző